

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Faló” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 978-73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetést díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádság
gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 20. szám.

Vasárnap, május 18.

A fasiszta Olaszország hűségeseen kitart barátaival mellett.

— Igen, — így mondotta szóról-szóra *Grandi* olasz külügyminiszter a parlamentben, amikor a londoni és hágai tanácskozásokról hatalmas beszédben beszámolt nemzetének. A régi latin közmondás is azt tartja: Róma beszélt és a kérdés el van intézve.

Ez az igazság akkor formálódott ki, amidőn a római

birodalom ereje és tekintélye hadserege alakjában itt tanúozott még Budapest helyén is.

A hatalom közmondása akkor született meg, amidőn az egész világ érezte azt, hogy a római légiók neve az erő, a fegyelem, a céltudatos munka és a győzelemmel volt összeforrvva. Azóta történelmi nagy idők zuhantak a vég-

Hajótörtek.

Az elmúlt hét retentő viharában több tengeri hajó súlyosan megrongálódott. Képünk egy süllyedő angol hajó megmenekült utasait mutatja, amint drótkötél segítségével partraszállnak.

telenségbe. Itália is látta dicsőségét lehanyagolni és újra felkelni Mussolini vezetése alatt, aki a faszizmussal nemcsak megváltotta nemzetét, hanem felezte a népességét és cselekvő tartalommal töltötte meg az olasz népet.

Mussolini új alapokra rakta le Olaszország épületét, mert szerencsés kézzel megtalálta az életnek megfelelő megoldásokat. És ez azóta úgy átmént a nemzet elevenjébe, hogy az olasz nép és a faszizmus ma már egyet jelent. Becsületes új közszellemet teremtett, amely önmagánál is előbbre helyezi a haza ügyeit.

Azután Mussolini volt az első, aki szomorú megcsontottságunkban odadörögte a világ lelkiismeretébe, hogy Magyarország jobb sorsra érdemes.

Hivatalos helyről, hivatalos formában tette.

És ez volt az első baráti szó, amely elhangzott mellettünk, az első baráti kézfogás, amellyel egy 46 milliós nép odaállt a kis Magyarország mellé. Most pedig, amikor a nehéz hágai tárgyalások után a párisi békében megszabadult hazánk fenyegető veszedelmétől, ismét az olasz nemzet az, amely azt mondja, hogy a fasiszta Olaszország hűségesen kitart barátai mellett, különösen akkor, hogy ha ez a hűség bármilyen jelentékeny áldozatot is követel tőle. Fasiszta ország nem habozott megerősíteni azt az őszinte rokonszenvét, mely a háború befejezése után a háborúban és a háború következtében sokat szenvedett nemzetek felé hajtotta. A fasiszta kormány volt az első, amely megérezte, hogy a tartós béke biztosításának egyetlen módja nem az, ha elnyomják ezeknek a népeknek vágyakozását és megtagadják életszükségletük elismerését, hanem ellenkezőleg, minél jobban csökkenteni kell a zaklatásokat és ezeknek a nemzeteknek belső helyzetét pedig úgy megjavítani, hogy a virágzás és biztonság olyan fokára emeljék, ami az egész Európának csak előnyére szolgál.

A magyar jóvátételt mesterségesen összefüggésbe hozták az ugynevezett optáns-kérdéssel. Olaszország közbenjárására Magyarország visszakapja teljes pénzügyi függetlenségét, megszabadul a trianoni szerződésből származó tartozásoktól és kötelezettségektől.

Bethlen István olaszországi látogatása pedig megerősítette a magyar nép és a fasiszta Itália elszakíthatatlan barátsági kötelekeit.

Azok az országok, — folytatta Grandi — amelyeknek Olaszország barátsági zálogát adta, tudják, hogy erre a barátságra számíthatnak is.

Igy szólott az újabb olasz üzenet; amelyből kiérzik az, hogy az olasz és magyar nép lelkének össze kell kovácsolódnia. És ez a lelki egymáshoz tartozandóság érzése nagyon fontos, mert a nemzetek lelke kapcsolódik össze benne.

Ugy érezzük és tudjuk, hogy nekünk közös történelmi, kulturális és mártíromsági emlékeink is vannak, amelyek nagy horderejűek és amelyeket lebecsülni nem lehet.

De Mussolini és a faszizmus azt is hirdeti, — amit a történelem is igazol, — hogy az új nemzeti alakulatoknál egyes népek, amelyek hihetetlen mélyre zuhantak, éppen olyan gyorsan fel is tudnak emelkedni a magaslatokra.

Ez a felfogás nekünk sokat jelent, talán a nemzet jobb jövőjét is.

Ma Olaszországot az őszinte testvéri rokonszenv fűzi hazánkhoz, amely azonban nem elégszik meg azzal, hogy ezt érzi és vallja, hanem harcol a magyar feltámadásért, mert a magyarság ügye ma már valósággal Olaszország nemzeti ügye lett. Mussolini és népe megértő figyelemmel kíséri a magyar nép minden megmozdulását, mert a fasiszta Itáliában tudják, hogy azon a helyen, ahová a történelem hazánkat állította, fényesen meg is állta helyét évszázadokon át.

A fasiszta Itália hűségesen kitart barátai mellett, — így hangzott az újabb római üzenet, — és a magyar nemzet bizik is benne, hogy barátai segítségével szétfeszítheti trianoni börtönének falait.

Számunkra a fasiszta Olaszország üzenete ezt jelenti.
Szekeres László.

A kultuszminiszter északeurópai utja.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter északeurópai utja során Finnországból május 6-án Észtország fővárosába, Tallinba érkezett. A kikötőben Hünerson kultuszminiszter, a város polgármestere, a finn-magyar társaság vezetősége és az összes iskolák tanulóifjúsága fogadta. Délután Klebelsberg gróf meglátogatta Strandman államfőt, Einbündent, a parlament elnökét, Lattik külügyminisztert és Hünerson nevelésügyi minisztert, azután pedig az újságírók otthonát kereste föl. Este az Estonia-színházban diszeladás volt. Másnap Klebelsberg Kunó gróf meglátogatta a parlamentet, a városházát és a főváros néhány iskoláját s mindenütt lelkes tüntetéssel fogadták a kultuszminisztert. Délután az Estonia-hangversenyteremben a finn-ugor egyesület diszülést tartott, amelyen Paets, volt köztársasági elnök mondott üdvözlő beszédet. Este a társadalmi egyesületek rendeztek disz-előadást. Éjszaka Klebelsberg gróf és kísérete Tartuba utazott.

A kultuszminiszter Észtországból Lengyelország fővárosába, Varsóba utazott, ahol ünnepélyes fogadtatásban volt része.

Megszűnt a vízum Ausztriába és Németországba.

Hivatalos jelentés szerint Ausztriával és Németországgal szemben a vízumkényszer május 15-től kezdődően megszűnt. Ugyancsak május 15-től kezdődően megszűnt az olasz utlevelek magyar láttaozása is. A magyar utlevelek olasz vízumra, amint ismeretes, már régebben megszűnt s most csupán az olasz utlevelek magyar vízummal való ellátása szűnik meg.

Hivatalos helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy annak ellenére, hogy a vízumkényszer az említett államokkal megszűnt, az utlevélkötelezettség továbbra is fennmarad. Érintetlenül megmaradnak ezenkívül Ausztriában, Németországban és Olaszországban azok az edig érvényes rendelkezések, amelyek az idegenek ott-tartózkodására, letelepedésére és jelentkezésére, valamint munkavállalására vonatkoznak.

Tekintettel a legtöbb európai országban uralkodó nagymérvű munkanélkliségre, a munkavállalás céljából kiutazók feltétlenül szerezzék be előzetesen a munkavállalási engedélyt, mert ellenkező esetben abba a helyzetbe juthatnak, hogy létfenntartási eszközök nélkül maradnak és így a legnagyobb kellemetlenségnek teszik ki magukat.

Ebéd a miniszterelnöknél.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Bethlen Istvánné grófné pénteken, május hó 9-én, este fél 9 órakor estebédet adtak a miniszterelnökségi palotában, amelyre hivatalosak voltak: Izabella királyi hercegnő, Gabriella királyi hercegnő, Arne Scheel norvég követ és felesége, Louis de Vienne francia követ és felesége, viscount Chilton angol követ és felesége, Basile Grigorcea román követ és felesége, Mario Arlotta olasz követ és felesége, Manuel Garcia de Acilu spanyol követ, továbbé Festetich Tasziló herceg b. t. t., királyi főudvarmester, zászlós ur, Andrássy Géza gróf b. t. t., felsőházi tag és felesége, Berchtold Lipót gróf b. t. t. és felesége, Forgách János gróf b. t. t. és felesége, Bánffy Miklós gróf b. t. t., Walko Lajos külügyminiszter és felesége, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter és felesége, Vértessy Sándor, a kormányzói kabinetiroda főnöke és felesége, Károlyi Gyula gróf koronaőr és felesége, Korányi Frigyes báró nyugalmazott rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és felesége, Röder Vilmos altábornagy és felesége, Montenuovo Nándor herceg és felesége, Herczeg Ferenc, Gajzágó László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, Piret de Bihari Gyula báró kamarás és felesége, Maldeghem grófnő udvarhölgy, Festetics György gróf kamarás, Bethlen András gróf és ifjabb Bethlen István gróf. Az ebédet fogadás követte a miniszterelnöki palota összes termelében.

Minden magyar sorakozzék a kormány mögé! Rothermere üzenete a magyarságnak.

A sok külföldi sikert ért *Budai Dalárda Ripka* Ferenc főpolgármesterrel az élen mult hét folyamán londoni hangversenyutrára indult. A dalárdát Londonban nagy ünneppel fogadták. Az énekesek tiszteletére május 9-én este *Rothermere* lord ebédet adott. A diszes vacsorán megjelent *Rubido-Zichy* Iván báró magyar követ és a Londonban élő *László Fülöp* festőművész, világhírű hazánkfia is. *Estebéd* közben a dalárda három dalt énekelt a londoni rádió mikrofonjába. Ebéd után *Rothermere* az angol királyt éltette, mire az énekkar az angol himnuszot énekelte el. Majd, amikor a lord *Horthy* Miklós kormányzóra mondott köszöntőt, az énekkar a magyar himnuszot énekelte el.

Ezután *Rothermere* lord fia, *Esmond Harmsworth* hosszabb beszédben üdvözölte a budai dalárdát. Beszédében hangzott az *Anglia és Magyarország között a régi rokonszenvet*, majd így folytatta beszédét:

— Tudjuk, hogy a mai Magyarország csak töredéke annak, aminek jog szerint lennie kellene; tudjuk, hogy a nemes és lovagias magyar nemzet jobb sorsra érdemes. A toll és a szó hatalmával, a meggyőzés erejével kell harcolnunk, hogy minél előbb eljőjön az igazságszolgáltatás ideje.

Ezután *Ripka* Ferenc főpolgármester üdvözölte *Rothermere* lordot:

— *Boldogok vagyunk*, — úgymond, — *hogy láthatjuk önt, Lord, aki igazságszeretétől indítva, segítségére sietett egy nemzetnek, amelyet ártatlanul itélt el a népek törvénytörése. A magyar nemzet szívvel ott él a hála és szeretet Mylord iránt és a Rothermere név a magyar haza szabadságáért küzdő nemzeti hősök sorában foglal helyet.*

— Elhoztuk most ide a magyar dalt, a magyar néplelek drágakövét. De hozom ezenkívül Budapestnek, a magyar fővárosnak köszönetét is. Nagy nyomorúság idején, mikor a szegény lakosság kegyetlen szenvedéseket

élt át, innen jött a nagy segítség, mely kenyeret és meleg szobát adott a nyomoróknak. Meg kell köszönnünk azt is, amit a magyar jövő érdekében tett, mikor cserkészifjúságunkat szeretettel felkarolta.

Végül egy térképet nyújtott át *Ripka* főpolgármester *Rothermere* lordnak a *Budai Dalárda* nevében.

— *A magyar haza képe ez — mondotta a főpolgármester. — A csonka ország nefelejtsei azt jelentik, hogy ott nem felejtik el önt. De ezek a nefelejtsek arra kéri, hogy ön se felejtse el bennünket. Az ország térképén a fekete rész az elszakított terület. A kereszték az eltépt magyar városok, ahol áhítozások lélekkel imádkoznak a magyar feltámadásért és imádságukban megemlékeznek önről is.*

Beszéde után átnyújtotta *Rothermere* lordnak a dalárda diszoklevelét, mire a lord néhány szívvel meleg szóval mondott köszönetet.

Különösen hangzott, hogy a magyar nemzetnek a jelenlegi megpróbáltatások felett való győzelemhez elsősorban egységre és összetartásra van szüksége. Figyelmeztette az országot, hogy zavaros időkben sokszoros szükség van erős vezetésre és felszólított minden magyart, hogy osztály, párt és egyéb érdekek félretételével sorakozzék a kormány mögé és legyen meggyőződve, hogy ha a kormány felfogása nem egyezik mindenben egyes polgárok nézetével, ennek magyarázata az, hogy a kormány mégis csak többet ért az ország ügyeinek vezetéséhez. Óvta a magyar nemzetet meg gondolatlan és túlzott, vagy elhamarkodott reformoktól, amelyek a demokrácia hangzatos jelszavai alatt csak a bajok kuforrásával válhatnak.

A lord beszédét lelkes tetszéssel fogadták. Majd *Ripka* főpolgármester *Esmond Harmsworth*-ot köszöntötte fel, s azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy legyen atyjának követője a magyar nemzet iránt való szeretetében.

Jegyzők panasza. Rendkívüli közgyűlés a fővárosban.

A *Jegyzők Országos Egyesülete* május hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott Budapesten a régi képviselőházban. A gyűlésen mintegy ötszáz főnyi közönség vett részt. Az országgyűlési képviselők közül *Krudy* Ferenc, *Madarász* Elemér, *Váry* Albert, *Erdélyi* Aladár, *Kálmán* Jenő és *Gyulay* Sándor jöttek el. A népjóléti minisztérium képviselőjében *Weis* István dr. miniszteri tanácsos, a pénzügyminiszter képviselőjében *Lukács* Ödön miniszteri tanácsos, az igazságügyminiszter képviselőjében pedig *Sáthy* Antal államtitkár jelent meg. A gyűlést *Koncz* János egyesületi elnök nyitotta meg, aki megnyitó beszédében megemlékezett a rendkívüli közgyűlés összehívásáról. Utalt azokra az egyre jobban züllött állapotokra, amelyekben a falu népe gazdasági és társadalmi tekintetben szenved. Hűségnyilatkozatot tett a magyar falusi világgal szemben, amellyel a jegyző jobban, rosszban össze van forrva és amelynek bajait mindenképpen jobban tudja és érti. Ránutalt arra a mind zavaróbbá és kárt okozóbbá váló surlódásra, amely a központosító törekvések és az autonóm élet között vannak.

Az elnöki megnyitó után *Vámos* Ferenc (Kapuvár) egyesületi főjegyző terjesztette elő a jegyzői karnak a kar jogállására vonatkozó panaszait és kivánalmait. *Megrázó képet festett a falu bajairól és a tengeri baj között jelentőségét lassan veszíteni kezdő jegyzőről.*

A nagyszabású beszédét *Vámos* Ferenc azzal zárta be, hogy *határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, amelyet egyhangyán elfogadtak és elhatározták, hogy küldöttségileg a belügyminiszterhez viszik.* A jegyzői kar anyagi jellegű kivánalmait *Förhénéz* Sándor (Aszód) foglalta pontokba és terjesztette a közgyűlés elé.

Ezután *Smihalovszky* Tibor dr., a belügyminiszter képviselője

szólt fel, üdvözölte a közgyűlést és kijelentette, hogy a minisztertől felhatalmazást kapott annak a bejelentésére, hogy a *közigazgatási reformnak legarkalatosabb pontja a háztartási törvény, rövidesen tető alá kerül. A törvényjavaslat már előkészítést alott áll, de a miniszter szükségesnek tartja, hogy előzetesen kikérje az ország igazi konstruktív szervezetének, a jegyzői testületnek, mint a legilletékesebb szervének a véleményét.*

Weis István dr., a népjóléti minisztérium képviselője és a *Faluszóvetség* ügyvezető igazgatója üdvözölte rövid, tartalmas beszédében a közgyűlést.

Krudy Ferenc országgyűlési képviselő, a minden vonalon érvényesülő központosító törekvések ellen foglalt állást.

Ezután *Örffy* Imre dr. országgyűlési képviselő szólt fel, aki beszédében a közigazgatás mai összekuszáltságát ismertette.

Frühwirth Máttyás képviselő, a keresztény községi párt csatlakozását jelentette be a jegyzők mozgalmához.

A közgyűlés ezután a betervezett javaslatokat tárgyalta le. *Vitéz Pándy* István az országos betegpótlási alap kifizetésének csökkentéséről tiltakozott. Végetül a jegyzői illetmények ügye került szóba és a jegyzők kifogásolták a karnak egy fizetési osztállyal való visszavetését. Az előadott panaszokat küldöttség ismerteti a belügyminiszterrel s memorandum formájában juttatják el a pénzügyminiszterhez, földművelésügyi miniszterhez és a miniszterelnökhöz.

Koncz János elnök befejezésül bejelentette, hogy a jegyzői egyesület központi irodájában összegyűjtik a jegyzők panaszait és sérelmeit és azokat a törvényhozás tagjainak tudomására hozzák. A jegyzők közgyűlése a délutáni órákban ért véget.

Közel négyszáz hadiárva kap ingyen elhelyezést az árvaházakban

Megjelent a népjóléti miniszter rendelete az intézeti felvételekről. — Csak jótanuló gyermekek kapnak ingyenes helyet.

A népjóléti miniszter az 1930—31. iskolaévre több intézetben, közel négyszáz ingyenes férőhelyet tölt be. A felvételnél csak hadiárvékat és súlyos hadirokkantak gyermekeit veszik figyelembe. A pályázati kéréseket legkésőbb május 25-ig kell a népjóléti minisztériumba betérjeszteni. A kérvényhez csatolni kell az anya hadiözvegységének (az apa hadirokkantságának vagy az árvaságnak) igazolására szolgáló „egyéni lap” másolatát, továbbá a gyermek születési, iskolai, orvosi és újraoltási, stb. bizonyítványát. A következő intézetekben kerülnek betöltésre a férőhelyek:

Hadiárvaintézet Székesfehérvár: negyven férőhely, 12—16 éves körüli fiuk számára. **Hadiárvaintézet Ikervár:** tíz férőhely, az elemi iskola I. osztályába kerülő fiuk számára. **Erzsébet Árvaház Nyiregyháza:** négy férőhely jeles tanulmányi előmenetelű leányok számára középiskolai taníttatásuk céljából. **Hadiárvaintézet Tokaj:** négy férőhely elemi iskolások számára. **Hadiárva Bőripari Szakiskola, Vác:** 86 férőhely ipariskolások számára; négy férőhely kertészségéd és két férőhely kertmunkás tanuló számára. **A mezőhegyesi ménesintézet hadiárva lovászkepző tanfolyamán** 13 férőhely. **Bethánia Árvaház Budapest, VII.,** Hermina-ut 43: négy férőhely 4—12 éves leánygyermek számára, elemi és középiskolai tanulmányok idejére. **A székesfővárosi kertgazdasági és háztartási tanfolyama,** Maglódi-ut 8: két férőhely leányok számára. **Országos Gyermekvédő és Fröbel egyesület leányotthona:** tizenhat férőhely elemiiskolás, középiskolás és felsőbbiskolai tanulmányokat végző leányok számára. **Klotild szeretetház,** Budakeszi-ut 8: tíz férőhely 6—8 éves kora elemiiskolás fiu számára. **Karmelita nővérek otthona,** Maglódi-ut 125. öt férőhely középiskolás leányok számára. **A katolikus szövetség hadiárvaháza,** Budapest, Lövőház-u. 20.: tizenöt férőhely fiuk számára. **Szent Alajos háza,** Budapest, Kiscelli-ut 79.: két férőhely középiskolás fiuk számára. **Protestáns árvaház,** Budapest, Szegényház-tér 1.: öt fiu és egy leány elemi- és középiskolás számára. **A pesti izraelita hitközség fiúárvaháza,** VII., Vilma királyné-ut 25.: tíz férőhely 6—10 éves izraelita vallású fiuk számára. **A pesti izraelita nőegylet leányárvaháza:** két férőhely leányok számára. **klára gyermekotthon,** Vendel-utca 3.: négy férőhely elemiiskolás fiuk számára. **Az országos gyermekvédő liga hadiárva leányotthona,** I., Bánffy-u. 3.: tizenöt férőhely elemiis-

kolás és középiskolás leányok számára. **A Mária misszionárius nők árvaháza,** Hermina-ut 21.: egy férőhely elemiiskolat végzett leány számára. **Szent Alajos Árvaház, Bácsa:** 5 férőhely elemiiskolás leányok számára. **Az Országos Gyermekvédő Liga hadiárvaoththona Cegléd:** husz férőhely, öt elemiiskolás és tizenöt középiskolás fiu számára. **Jótekonny nőegylet árvaháza, Eger:** három férőhely elemiiskolás fiuk számára. **Szentgyörgymezői leányárvaház, Esztergom:** négy férőhely elemiiskolás és középiskolás leány számára. **Fiuotthon, Esztergom,** Dorogi-ut: tíz férőhely elemi- és középiskolás fiuk számára. **Győr nádorvárosi leányárvaház, Győr:** két férőhely polgáriiskolás leányok számára. **Haynald árvaház, Hajós,** Pestmegye: két férőhely fiuk és négy férőhely leányok számára. **Fiuotthon, Kispest:** öt férőhely elemi- és középiskolás fiuk számára. **Gyermekvédő Liga hadiárvaháza, Makó:** tizenöt férőhely leányok számára. **Fejér vármegye árvaháza, Martonvásár:** tizenegy férőhely elemiiskolás fiuk számára (lehetőleg a vármegye területéről). **Karmelita nővérek otthona, Pesterzsébet:** két férőhely fiuk számára. **Vass-féle árvaház, Sopron:** Egy férőhely polgári- vagy középiskolás fiu számára. **Americanum-árvaház, Pécs:** két férőhely fiuk számára. **Ottokár-hadiárvaház, Pomáz:** két férőhely elemiiskolás leányok számára. **A soproni evangélikus árvaház:** három férőhely; egy fiu és két leány számára. **Erdei iskola Manning-ház, Sopron:** tizenegy férőhely, kilenc tuberkulózisra hajlamos, de nem fertőző fiu és két leány számára. **Luther-árvaház, Szarvas:** öt férőhely; három fiu és két leány közép- vagy elemiiskolás számára. **Bethania-otthon, Szikszó:** kilenc férőhely leányok számára. **Vasvármegye árvaháza, Szombathely:** huszonhat férőhely középiskolás fiuk számára. **Erdei iskola, Szombathely:** tuberkulózisra hajlamos öt fiu és öt leány számára, tíz férőhely. **Báró Jeszenszky László-hadiárvaház, Vác:** öt férőhely fiuk számára. **Notre Dame tanítórend nevelőintézete, Zalaegerszeg:** tíz férőhely tanítóképzés leányok számára.

A miniszter figyelmezteti az érdekelteket, hogy, miután a betöltésre kerülő valamennyi intézeti férőhelyre a beutalás jóval az új iskolai év kezdete előtt megtörténik, a tanév közben csak kivételesen egyes helyek állanak rendelkezésre. Így a pályázati határidőn kívül érkező kérvények csak esetlegesen és ritkán intézhetők el kedvezően. Utiköltségek megtérítésére, kedvezményes vagy ingyenes utazásra jogosító igazolványok kizsgáltatására sem az intézetbe utalt gyermek, sem kísérője számára nincs lehetőség.

Az új nuncius Budapesten.

Angelo Rotta érsek, akit a pápa Orsenigo Cezare volt nuncius helyére Budapestre nevezett ki, május 8-án, csütörtökön a trieszti gyorsvonattal Budapestre érkezett. Az új nuncius fogadására a délviasuti pályaudvaron Hász István dr. tábori püspök vezetésével díszes küldöttség jelent meg, melynek tagjai között ott volt: Mészáros János dr. általános érseki helytartó, Zsembery István dr., az Országos Katolikus Szövetség elnöke, Kaldevey Umberto pápai kamarás, követségi tanácsos és Casari József, a Szervita-rend magyarországi főnöke. Az új nuncius, akit a hosszú ut fáradalmi cseppet sem viseltek meg, vidám arccal lépett ki a vonatból és szívélyesen elbeszélgetett a fogadásra megjelent előkelőségekkel. A fogadtatás lezajlása után a nuncius kíséretével a Sentszék követségének disztéri palotájába hajtattott. Angelo Rotta érseket XI. Pius pápa a konstantinápolyi apostoli delegátusságból nevezte ki Magyarországra nunciusnak.

Tihanyi műkedvelők.

A tihanyi műkedvelők a napokban többször előadták Takács Gábor előfizetőnk jólsikerült szindarabját. Jelen képtünk az egyik előadás után készült.

A miniszterelnök ünneplése az Egységes-párt értekezletén.

A Keresztény Kisgazda-, Földmives- és Polgári Párt Rubinek István elnöklésével május 9-én délután öt órakor a képviselőház minisztertanácsi termében pártértekezletet tartott, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai is résztvettek.

Napirend előtt Kenéz Béla kért szót és hatalmas beszédben méltatta Bethlen István gróf politikai érdemeit. *Történelmi tényeket — mondotta Kenéz Béla — nem lehet letagadni. Történelmi tény, hogy amikor Bethlen István gróf átvette a kormányzást, vérben és ragyokban megfogytakozva, állameső, örvény szélén tántorogva tengődöttünk s igazán csak a nemzet eszményeibe vetett hitnek ereje tartotta bennünk a lelket.* Akkor jött Bethlen István gróf, kezébe vette a nemzeti eszmények zászláját, Neki megadatott a nagy államférfiaknak az a kivételes képessége, hogy megérzi az idők lelkét. El nem hamarkodva, akkor cselekszik, amikor a kellő pillanat elérkezik. Ennek új bizonyága, bizonyos fokon mintegy betetőzése, vagy legalább is magasabbra fejlesztése a párisi egyezmény, amely megadja nekünk pénzügyi rendelkezésünk teljességét és ország-világ előtt dokumentálja Magyarországnak a trianoni békediktátum óta még nem tapasztalt súlyát a nemzetek tanácskozó asztalánál.

Az egyezményről Apponyi Albert gróf nyilváníttotta ki, hogy az adott viszonyok között elérhető legnagyobb siker jele. Ennek tudatában a tisztességes és tárgyilagos kritika jogos, sőt szükséges voltának elismerése mellett felháborodással kell visszautasítanunk az elhangzott támadást, amint hogy helytelenítette azt Apponyi Albert gróf is, akinek emelkedett erkölcsi érzését és erkölcsbírói hivatottságát senki kétségbe nem vonhatja.

A párt lelkesedéssel ünnepelte a miniszterelnököt s hosszabb beszédben válaszolt Kenéz Béla szavaira.

— Amikor a hágal tárgyalások elé mentünk, — mondotta a miniszterelnök — igyekeztünk távoltartani ezt a kérdést attól az anyagtól, amely ott tárgyalás alá került, mert abban a meggyőződésben álltunk, hogy ennek semmi köze sincs azokhoz a kérdé-

sekhez, amelyek ott felvetettek és megoldásra vártak. Nem is vetettük fel ezt a kérdést, hanem felvetődött a tulsó oldalról olyan formában, hogy ennek a kérdésnek elintézése nélkül az ország érdekei szempontjából nagyjelentőségű egyéb kérdés nem volt megoldható. Akkor számot kellett vetnem magamban arról, hogy résztveszek-e ezeken a tárgyalásokon, vagy sem s rájöttem ugyanarra, — majdnem ugyanazokkal a szavakkal élve lelkemben — amelyeknek Apponyi tegnap kifejezést adott. *Abban a meggyőződésben élttem, hogy annak tudatában, hogy ezért utólag támadások érnek, hogy egyes emberek ezt kihasználják ellenem, mégis erkölcsi gyávaság lenne részemről, ha ezektől a támadásoktól való félelemből nem vennék részt a tárgyalásokban.* Ezért szántam rá magam erre a lépésre teljes öntudattal s várva a bekövetkezendőket, mert hiszen előre láttam, hogy ebből támadások származnak. Saját lelkiismeretemmel kerültem volna ellenfélbe, ha e támadásoktól féltve, nem tettem volna meg a kellő időben a magam kötelességét.

— Nyugodtan vártam a magam bíráit, az országgyűlést, pártom s az ország ítéletét s várom nyugodtan a jövőben is. Lelkiismeretem tiszta, teljesen nyugodt tudatában vagyok annak, hogy kötelességem teljesítenem s semmi egyébét. Éppen ezért ezek a támadások egyáltalában nem érintenek.

A párt tagjai megujuló ünneplésben részesítették a miniszterelnököt, majd Rubinek István elnök, a párt egyhangu határozataként kijelentette, hogy változatlan bizalommal és ragaszkodással viseltetik a miniszterelnök iránt és felháborodással utasítják vissza azt a méltatlan támadást, amely a miniszterelnököt a külföldi és pénzügyi bizottság ülésében érte. A párt egyben hálafejezte ki vezére iránt azért az önzetlen munkáért, melyet az utolsó évek során, különösen a párisi egyezmény megkötésekor a nemzet érdekében kifejtett.

Az értekezlet a párt határozatát jegyzőkönyvben örökítette meg.

Az értekezlet háromnegyed hét órakor ért véget.

Ifélefidő Európaszerte!

Szélvész pusztított a Hegyalján. — Új árvíz Franciaországban.

A hirtelen támadt időjárás leheléssel kapcsolatban országszerte orkánok, zivatarok és jégesők pusztítottak. Különösen a Hegyalján végzett rettentő pusztítást a hatalmas szélvihar, amely összesen két percig tartott csak, de ereje annál félelmetesebb volt. A szélvihar, vagyis ciklon május 9-én este hat és hét óra között Rátka és Tállya között vonult keresztül. Először orsóalaku felhőképződmény jelent meg, amely körül szédületes gyorsasággal sűrű, fekete viharfelhők keringtek. Az orsóalaku képződmény alsó vége egyre jobban megnyult és vége a földre ért. Ez a szélvész abban a pillanatban, amint alsó része elérte a földet, borzalmas pusztítást kezdett, hatalmas fákat tövestől tépett ki, háztetőket szakított le, cserepeket, szalmát sodort magával. Az utjába kerülő telefon- és távíróvezetékek, valamint a villanyvilágítás vezetékei teljesen elpusztultak. Elsodorta a rettenetes erejű vihar a községi erdőszlak, az evangélikus templom és a lelkeszlak tetejét. A pokoli erejű szél átvonulása mindössze két percig tartott. A beküldött táviratok emberéletben esett kárról nem számolnak be.

Az országos kisebb viharokkal kapcsolatban jégverés lepte meg Szentendrét és Vácot, valamint Bonyhádöt. Az utóbbi helyről érkezett jelentés szerint Tolnamegye határában az egész termés elpusztult. A Meteorológiai Intézet jelentése is arról számol be, hogy az egész országban mindenütt zivatarok voltak a múlt hét folyamán, azonban a zivatarok, a jégesők helyenként való pusztításától eltekintve, kárt nem okoztak, sőt jótékony hatással voltak a mezőgazdasági termények fejlődésére. A lehülés mindig be szokott következni májusban, veszélyt azonban csak akkor jelent, ha egy-két fokos faggal jár.

A tokaji hegyvidéken végigvonult felhő és szélvész

az eddigi megállapítás szerint Tállyán mintegy ötven épület erősen megrongált. A ciklon tövestől csavarta ki a fákat, letépte a házak tetejét és több kilométer távolságra sodorta magával. Ond községben huszonöt, Rátkán negyven ház rongálódott meg. Az utóbbi helyen a vihar leszakította a malom tetőzetét és öt méterrel odébb dobta le a földre. A kidöntött fákat a szántóföldek közepére vetette a szél. A lakosság körében rendkívüli izgalom támadt, az emberek tetetetlenül nézték a pusztítást. A ciklon pusztítását négy-öt centiméter hosszú, szilánk-alaku

A Faluszövetség gyűlésének közönsége Varsányban.

Középen Bárány Pál bíró, Bárány Ferenc, Bárány János (Baja), Bárány István (Pradiskó) vezető gazdák.

jég és záporosó kísérté. Emberéletben nem esett kár, az állatállomány is mindenütt sértetlen maradt.

Vácán mult csütörtökön délután hat óra tájban volt a nagy vihar záporosóval, borsónagyságu jéggel keverve. A vihar után egyes utcákat és tereket, mintha hó esett volna, fehéren borította be a leesett jég.

Ugyanakkor Békéscsaba környékén hatalmas jégverés volt, amely körülbelül negyedórát tartott és óriási pusztítást vitt véghez. Hozzávetőleges számítás szerint öthatezer hold területet vert el a jég és helyenkint 90 százalékos kárt okozott a szántóföldeken és gyümölcsösökben.

Pusztulásról szóló jelentés érkezett külföldről is.

Közép- és Dél-Franciaországban három napon át szünetlenül szakadt az eső. A folyók szintje aggasztóan emelkedett. A magasabban fekvő vidékeken hó esett. A hegy-szorosokon át vezető utakat eltorlaszolta a hófúvás. Toulouse környékén csütörtök délután nagy zivatar tombolt. A villám becsapott a városi villamosművek telepébe, úgy, hogy a környék órákon keresztül világítás nélkül maradt. A toulousi villamosok sem közlekedtek. Egy kalapgyár, amelybe szintén becsapott a villám, tövig leégett. Marseille környékén mult csütörtökön egész nap havazott,

amire a Földközi-tenger partvidékén már évtizedek óta nem volt példa. A Rhône völgyében két napon át misztrálszél dühöngött. A menetrendszerű repülőgépjáratokat be kellett szüntetni. A kelet-francia hegyekben a hótakaró már félméteres.

Olaszországban Brescia környékét a napok óta tartó esőzés folytán árvízveszedelem fenyegeti. Brescia alacsonyabban fekvő utcáit elöntötte az ár. A környékbeli tanyák is víz alatt állanak. San Paolo falucskában másfél méter magasan áll a víz.

Perzsiából földrengés hírért hozták.

Az Iram című lap szerint Salmában mult hétfőn érezték az első földrengést. A lakosság egy része otthagyta a várost és a mezőkön ütött tanyát. A második földrengés éjszaka következett be. Igen sok ház beomlott és maga alá temette azokat a lakosokat, akik nem távoztak el otthonukból. Eddig még nem állapították meg hivatalosan az áldozatok számát, de a lapok azt hiszik, hogy körülbelül kétezer ember esett áldozatul. A budapesti földrengési obszervatórium készülékei egyébként május 8-án 16 óra 40 perckor 2500 kilométer távolságból földrengést jeleztek. A rengés fézke épp úgy, mint a május 6-ikié: Perzsia. A műszer maximális kitérése 9 milliméter volt. A rengés 9-én reggel 8 óra 11 perckor megismétlődött.

Megismétlik a kispazda-lovasversenyt.

Ismeretes, hogy Rudnyánszky Ferenc nyug. huszárszázados kezdeményezésére tavaly nagysikerű kispazda-lovasverseny volt az ország fővárosában, Budapesten. Most, amint hírlik, Rudnyánszky Ferenc nyugalmazott huszárszázados május 23. és június 7. között kispazdák részére a Dunántulmon ismét távlovaglást rendez, mely az eddiginél nagyjobb szabású lesz.

A távlovaglás vezetője Horthy István nyugalmazott lovasági tábornok és résztvesz benne számos magyar urlovas és hölgy, valamint több külföldi vendég, közöttük néhány urlovasnő is.

A csapat Székesfehérvárról Kaposváron át Keszthelyre lovagol. Éjjeli állomások Sárosd, Dunaföldvár, Cece, Pincéhely, Hőgyész, Dombóvár, Kaposvár, Nagyajom, Kéthely, Székesfehérvárról 6, Szentgálról 6, Ceglédről 17, Orgoványról 14, Csongváról 10, Dömszödről 7, Boesáról 13, Szarvasról 7, Kecskemétről 10, Mikebudáról 2, Gödöllőről 20 kispazda lovagol.

A kispazdalovasokhoz sok urlovas is csatlakozik, többek között Horthy István lovassági tábornok, Plósz Béla dr. államtitkár, Teleki Sándor gróf nagybirtokos, Eszterházy Ferenc gróf nagybirtokos, Scitovszky Aladár miniszteri tanácsos, Fáy István főispán, Hoffer László és Örfly Imre dr. országgyűlési képviselők, Jeszenszky Andor báró földbirtokos és neje, vitéz Feérdeős Vilmos, vitéz Szaplanczay László és Kende huszárezredek, Bogdánffy Béla huszárezredek, Botkai József huszárnagy, vitéz Endre László főszolgabíró, Roé István városi tanácsos, Helle Barna dr. orvos és Rudnyánszky Ferenc százados, a távlovaglás rendezője. Résztvesz továbbá öt német urlovas, közöttük Sauerbruch dr. berlini egyetemi tanár, a tüdőoperációk feltalálója, 7 hollandai, 7 olasz, 4 finn és 2 osztrák urlovas s néhány nő is.

Az évről-évre jobban fejlődő távlovaglás iránt az egész útonalton nagy az érdeklődés és a lovas vendégek fogadására máris megkezdődtek az előkészületek. A csapat létszáma 150 lovas lesz.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőházban május 6-án olyan események történtek, amelyeknek a nemzet életére kiható nagy jelentősége tagadhatatlan. A kormány két törvényjavaslatot nyújtott be: egyet, a párisi egyezmények ratifikálásáról, a másikat pedig egy, körülbelül ötszázmillió pengős kölcsön felvételéről.

A költségvetés parlamenti tárgyalása, miután az általános vitát a Ház oly váratlan gyorsasággal elmentette, ugyancsak gyors tempóban folyik tovább. Elsőnek Wekerle Sándor pénzügyminiszter mondta el nagy érdeklődéssel várt vitázáró beszédét, amelyben az elhangzott felszólalásokra válaszolt. A miniszter megtehető hatást keltve, rámutatott azokra a frappáns eltérésekre, melyek az egyes képviselők felfogása között mutatkozik e tekintetben, hogy ki milyen módon ajánlta meggyógyítani az országot. Az egyik az ipart akarná lábraállítani, a másik mindenekelőtt a mezőgazdaságot, van aki a hitelválság megszüntetésében keresi a generális orvosságot, ismét más — munkaalkalmak teremtésében. Mindezeknél a részletjavallatoknál jobb a kormány egyetemes elgondolása, — mondotta a miniszter — mely kiterjed minden gazdasági ágra és minden problémára.

Megszívni való része volt a beszédnek az, melyben azoknak válaszolt Wekerle, akik a 30 millió költségvetési megtakarítást keveslik. Figyelmeztetett, hogy az efféle művelet nem csu-

pán a piros, vagy kékceruza dolga, mert nagyon kell ügyelni, nehogy számok és tételek törülésével hivatásos intézményeket üssünk agyon, vagy fejlődésükben akasszunk meg. Egyébként is a képviselők, míg egyrészt a további takarékosságot sürgették, igen helyesen, másrészt ennek a vitának a során is annyi újabb követeléssel állottak elő, hogy azoknak megvalósítása megemésztene a már megtakarított 30 milliót is.

A miniszter válaszául közölte, melyet az egyes képviselőknek adott, még csak azt a figyelmeztetést emeljük ki, amelyben tiltakozott az ellen, ha bárki is vállalat- és tükeellenes hangulatot akarna kelteni, mert az ország érdeke nem az, hogy a külföldi tőkét elriasszuk, hanem, hogy idehozzuk.

Az alaptalan adópanaszok.

Horváth Mihály képviselőnek arra az állítására, hogy egy korcsmáros harménchatféle adót fizet, megállapította, hogy legfeljebb tizenkilencféle adót fizet egy korcsmáros. Vigyáznai kell minden képviselőnek, hogy mitet mond a Házban és azon kívül.

A Házban meg tudja cáfolni az ilyen állítást, de vajjon milyen helyzetbe kerül a képviselő, ha a Házon kívül a valóságban éppen a dupláját mondja?

A községi háztartások rendezése.

Az egyik felszólaló — mondotta a miniszter — azt kívánta, hogy a kormány záros határidőn belül terjesszen be törvényjavaslatot a községi háztartások rendezéséről. Ezt a javaslatot a belügyminiszterrel egyetértően fokozott gondallal készítik elő, de a részletekben vannak nehézségek, amelyek annak előkészítését hátráltatják. Nem akarja kellő előkészítés nélkül benyuj-

tani a Ház elé a javaslatot, de mindent el fog követni, hogy a javaslatot már ősszel a Ház elé terjeszthesse.

Nem fogadja el Gaál Gasztonnak azt a javaslatát, hogy a jövő költségvetésekben minden tárca részletes kimutatást terjeszzen elő a dologi kiadásokról, mert ez a kimutatás ugyanis bent van a zárszámadásokban. Ugyanez áll az állami szerződésekről szóló részletes kimutatásokra is. Ellenben helyesnek tartja az elfogadja a tisztviselői jóléti intézményeiről beterjesztendő jelentést. Ami az aktív és nyugdíjas tisztviselőknek különböző vállalatokban való részvételét illeti, megjegyzi, hogy a kormányban a nyugdíjasokra nincsen befolyása, azt azonban megteheti, hogy beterjeszti azoknak az aktív és nyugdíjas tisztviselőknek lajstromát, akik a kormány megbízásából foglalnak helyet egyes vállalatokban. Kéri a költségvetés általános és részleteiben való elfogadását.

A nagy fetszéssel fogadott beszéd után a Ház nagy többséggel elfogadta a költségvetést. Apponyi Albert gróf a szavazók között első volt, aki a jobboldal és a közép éljenzése közben felemelkedett helyéről.

A párisi egyezmény.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök állott fel szóla, közölve, hogy *beterjeszti a trianoni szerződésből folyó kötelezettségekre vonatkozó egyezmények becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot*, amelyre kéri a sürgősség kimondását és a bizottságok haladéktalan összehívását. Majd beterjeszti a miniszterelnök az 1928—29. évi zárszámadást és a legfelsőbb állami számvevőség jelentését.

A Ház nagy többséggel hozzájárult a sürgősség kimondásához és kiadta a javaslatot a pénzügyi külügyi bizottságk.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter ezután az állami kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslatot terjesztette be, amelynek tárgyalására a Ház szintén kimondta a sürgősséget.

Ezután a határozati javaslatok mellett döntött a Ház, amely Bethlen miniszterelnök rövid felszólalása után elvetette Farkas Istvánnak a hitbizományok eltörlésére vonatkozó határozati javaslatát, valamint Zsitvay Tibor igazságügyminiszter felszólalása után Reichl Richárdnak azt az indítványát, hogy az összeférhetetlenségi törvényt vegyék revízió alá. Reichl Richárdnak arra a javaslatára, amely az üléseket nem látogató képviselőkkel szemben erősebb rendszabályokat sürget, Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt.

Miután a Ház általánosságban megszavazta a költségvetést, délután már az igazságügyi tárca költségvetését is letergyaltta és elfogadta. Ez a vita, bár rövid, de szakszerű és nívós volt, részt vett benne: Baracs Marcel, Kálnoki Bedő Sándor, Gál Jenő, Östör József, Propper Sándor, Wolf Károly, Simon András képviselő.

Az igazságügyi tárca tárgyalása.

Az igazságügyi tárca költségvetését Örfy Imre előadó ismertette, hangsúlyozva, hogy a tárca természetéből folyóan a személyi kiadások a tárca költségvetésének 80 százalékát teszik ki. Hosszasan foglalkozott az ügyvédség problémájával, a szegényvédelem kérdésével és kérte annak általánosságban és részleteiben való elfogadását.

A felszólalások után Zsitvay Tibor igazságügyminiszter emelkedett szólásra s válaszolt az elhangzott kijelentésekre. Propper Sándor beszédének már a kifundoló pontja helytelen volt, azzal nem is lehet vitakozni. Az igazságügyi tárca, sajnos, „koldus tárca” s nem a pénzügyminiszter az oka ennek, hanem az általános gazdasági helyzet, mely a pénzügyminiszter felett áll. Szemben a szocialistákkal kijelenti, hogy a háborús rendelkezéseknek félszázaléka sincs érvényben. Az új sajtótörvény keretében ezeket is hatályon kívül helyezik. Az esküdtbírósgot a törvényhozás szüntetteti. Ez az intézmény az egész világon valóságban van.

A bíráltnak törvénykönyvekkel való ellátása kérdésében bejelentette a miniszter, hogy tíz évre visszamenően ezt a mulasztást pótolta. Bejelentette azt az intézkedést, hogy Junius elseljélt kezdve a bírói státusban a fogalmazói személyzet sem kinevezésre, sem előléptetésre nem kerülhet anélkül, hogy gyorsírói vizsgát ne tett volna. Intézkedett az iránt, hogy a bíróság vezetőit és a segédszemélyzetet is a lehetőség szerint megkímélje a pénzkezelési teendőktől. (Helyeslés.)

A miniszter közlései közül a legnagyobb érdeklődésre tartbat számot az a bejelentése, hogy a kartell törvény javaslata elkészült, a részvényjog, valamint a hitbizományi jog reformja pedig készül. Mint említettük, a miniszter közléseit, ezek sorában a bíráltról történt rendkívül meleg megemlékezését, a Ház, különösen annak jogász tagjai, nagy szimpátiával fogadták. A részletes vitában egyedül Wolff Károly szólalt fel az első címmel, míg a többi címetek hozzászólás nélkül fogadták el s ezzel az igazságügyi tárca költségvetésének részletes vitája véget ért.

HAIDEKKER-HUNGARIA

drótfonat kitűnő

HAIDEKKER SÁNDOR RT.

Budapest, Üllői-ut 48/27. Fiók: VIII., Fiume-ut 3. szám

A népjóléti minisztérium költségvetése.

A képviselőház május 7-iki ülésén a népjóléti minisztérium költségvetését tárgyalta és estére általánosságban meg is szavazta. A vitát meglehetősen eleven érdeklődés kísérte, amit egyképpen bizonyít a felszólaló képviselők nagy száma, valamint a szociálpolitikának és a népegészségügynek az a széles területe, amelyen mozogtak.

Ernst Sándor előadó ismertette a tárca költségvetését és rámutatott arra, hogy a költségvetésben is meglátszik az utolsó esztendő gazdasági képe. Többben vannak, akik kétségbevonják a minisztérium fenntartásának szükségét, de modern állam ma már e nélkül nem lehet meg. Számos jelentős szociális probléma megoldása előtt állunk. Ezen a téren bizonyos vonatkozásokban már előbbre vagyunk, mint a szomszédos államok. Az egészségügy terén például rendkívül sok történt. Szomorú azonban, hogy például a főváros belsejében milyen elhanyagolt kórházak ütkellenek és ez a kérdés hiába került minden évben szóba, hiába történtek ígéretek, a helyzet nem változott.

A tuberkulózis elleni küzdelem is olyan óriási feladat, amelyet a társadalom egymaga nem tud megoldani. Megemlíti, hogy az egyes minisztériumok egymástól függetlenül találják ki az egyes adónemeket. A magánytermékvédelmi intézmények nagyobb állami ellenőrzést kívánja. Rendkívül súlyos helyzet mutatkozik a Társadalombiztosítónál. Itt rámutat a centralizáció és az állami beavatkozás túlzott voltára. Azon kell lennünk, hogy a jövőben fejlesszük ki ezt a minisztériumot szociális és munkaügyi minisztériummá. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Kun Béla a javaslatot nem fogadja el, bár Vass népjóléti miniszter, Drehr Imre államtitkár és a népjóléti minisztérium egész vezetése iránt bizalommal viseltetik.

Fitz Artur a szociális biztosítás kérdéséről beszél, majd megállapítja, hogy nemcsak a fizikal, hanem a szellemi munkások is érzik a munkanélküliséget. Ezért nem helyes, hogy a bajokon a tisztviselők elbocsátásával próbálnak segíteni. Kéri a népjóléti minisztert, hogy fordítson gondot erre a kérdésre. A költségvetést elfogadja.

Rothenstein Mór felszólalása után Meskó Zoltán a kormány iránt a legteljesebb bizalommal viseltetik és a költségvetést elfogadja. Fájlatja, hogy még nem történt intézkedés a földmunkásságról. Belátja, hogy a mezőgazdaság mai helyzetében nehéz a munkásbiztosítás kérdése, mert nem szabad túlterhelni a mezőgazdaságot. Főként az öregségi biztosítás volna sürgős, mert a föld munkásait öreg korukra nem szabad koldusbotra juttatni. Kéri, hogy tüntesse el a miniszter az utcáról a rokkant koldusokat, mert ez a látvány a nemzet szegénye és emelje fel a rokkantdíjakat.

A falu panasza.

Szilágyi Lajos beszéde után Schandl Károly ny. földmívelési államtitkár emelkedett szólásra.

Szomorúan állapítja meg, hogy a mezőgazdasági válság következtében falusi pauperizmus alakult ki. Így van ez egész Európában, de különösen a magyar falvak népét sújtja a mezőgazdasági válság. Súlyos helyzetben vannak nemcsak a gazdasági napszámosok, de a törpe- és kisbirtokosok is, ami különösen abban nyilatkozik meg, hogy szinte lehetetlené válik a ruházódások. Figyelmebe ajánlja a népjóléti miniszternek,

hogy nagy súlyt vessen a népruházokozás megoldására. Nem állami megoldásra gondol, hanem arra, hogy a miniszter tárgyaljon az érdekelt gyáriparosokkal, akik egyminőségű szövettel hozzanak forgalomba, amelyet azután a falusi kisiparosok dolgoznak föl ruházati cikkekké.

Rámutat arra, hogy amióta a népjóléti miniszter foglalkozik az egészségügyi kérdésekkel, nagy haladást lehet találni minden téren. Különösen szép eredmények tapasztalhatók a gyermekhalandóság leküzdése terén. Sok tennivaló van azonban még hátra a tuberkulózis és a trachoma elleni küzdelemben. Reméli, hogy a miniszternek az állami beruházásokkal kapcsolatban módja lesz orvosi lakásokat építtetni a falvakban.

A rokkantak helyzetén javítani kell, amint azt az államháztartás megengedi. Részletesen foglalkozik ezután a hadikölcsönjgyűzők kérdésével. Azoknak, akik nem ősjegyzők, hanem spekulációs célokból szereztek meg annakidején a kötvényeket, tehát a hősihalottak, hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvaik kárán és rovására gazdagodtak, egy fillért sem hajlandó megszavazni. Annak a véleményének ad kifejezést, hogy igen kívánatos lenne, ha az ötezerkoronás határt a lehetőség szerint leszállítanák. Végül az eltartásra szoruló falusi gyermekek kérdését teszi szóvá és kéri a minisztert, hogy ezt a problémát is méltányos módon oldja meg. Teljes elismeréssel adózik a népjóléti miniszter nagy munkájának és a költségvetést elfogadja. (Élnék helyeslés, a szónokot számosan üdvözlék.) Ezután az előnk szünetet rendelt el.

A költségvetés vitája.

Szünet után Usotty Béla a hadirokkantségély felemelését és új hadirokkant-otthon megépítését kérte. Helyesnek tartaná, ha a vasárnapi husárpusztást engedélyezné. A költségvetést elfogadta. Esztergályos János ugyancsak a hadirokkantak szomorú helyzetét esetezte. Pintér László a hadirokkantak részére kiadott trafikengedélyek ügyét teszi szóvá. Pontos volna, ha a teljes rokkantstatisztikát mielőbb elkészítenék. Nagy elismeréssel szól a Vöröskereszt Egylet működéséről. A Társadalmi-politikai bizottság kérdését teszi szóvá ezután s azt állítja, hogy a tiszteivelőli — udvariatlanok. Végül kéri a minisztert, hogy a hadikölcsönjgyűző 5000 pengős alsó határát szállítsa le.

Kabók Lajos azt szeretné, ha az összes munkásügyek a népjóléti minisztérium hatáskörébe utaltatnának, mert lehetetlen, hogy a munkáskérdések négy minisztérium hatáskörébe tartozzanak. Kérte a munkanélküliség esetére szóló biztosítást.

Jánossy Gábor azt állította, hogy a magyarságnak már békében három betegsége volt: az alkohol, a kivándorlás és a tüdővész. A vérhaj terjedésének megakadályozására kötelezővé kellene tenni a házasság előtt orvosi vizsgálatot. A költségvetést elfogadja.

Pakots József megállapítja, hogy egyedül a népjóléti tárca az, ahol takarékoságnak nincsen helye. Helytelennek tartja, hogy szociális intézkedések állami támogatását csökkentették. A tüdőgondozók szaporítását követeli. Ezután a hadikölcsönjgyűzőről beszélvé, kijelenti, hogy a pénzügyminiszternek kellene keresni a segítés módját. Szerinte a hadikölcsön ősjegyzők megállapítása lehetetlen. Azt hiszi, hogy évi huszmillió pengővel ki lehetne fizetni a hadikölcsönök kamatait s ezzel a kötvények értéküket is visszanyernék.

Nem szabad takarékoskodni a rokkantakon.

Osontos Imre a hadiözvegyek, rokkantak és árvaik kérdését teszi szóvá. Sok hadirokkantnál a szalalék hibásan van megállapítva. Igaz, hogy sokat vesztettek azok, akik hadikölcsönbe fektették pénzüket, de mennyivel többet vesztettek a halottak, vagy a rokkantak, akiket most semmikép sem hagyhat eszben sem a társadalom, sem az állam. A rokkantakon nem szabad takarékoskodni. Az egész háborúban senmi haszna nem volt Magyarországnak, a magyar katonára arra való lett volna, hogy védje az ország határait s nem arra, hogy más érdekeléért harcoljon. S mégis, mi vesztettünk legtöbbit. A nehéz gazdasági viszonyok folytán mind több és több a munkanélküli a mezőgazdaság terén is. Kéri a kormányt, hogy elővásárlási jogánál fogva vásárolja meg a földeket, olesó áron parcelláztassa azt, vagy adja bérbé s ezzel igyekezzék segíteni a mezőgazdasági munkások helyzetén. A javaslatot elfogadta.

Ezután a Ház a népjóléti tárca költségvetését általánosságban elfogadta, majd áttértek az interpellációkra, melyek során Kray István báró az állami lakásépítő akció folytatását sürgette.

Vass József népjóléti miniszter azonnal válaszolt az interpellációra. Kray István báró és a Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Az ülés fél 8 órakor végződött.

A képviselőház május 8-iki ülésén folytatták a népjóléti tárca költségvetésének tárgyalását, majd annak befejezése után a honvédelmi minisztérium költségvetésére került sor. Elsőnek Vass József dr. népjóléti miniszter kért szót, aki beszédeben válaszolt az általános vita során elhangzott felszólalásokra. A miniszter beszéde után folytatták a részletes tárgyalást.

A Ház ezután a népjóléti tárca költségvetését részleteiben is tárgyalta és elfogadta.

Az előnk ezután szünetet rendelt el.

A honvédelmi költségvetése.

Szünet után, délután három órakor nyitotta meg Czettel Jenő alelnök az ülést és áttértek a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására. A tárca költségvetését Hegedűs Kálmán ismértette, megállapítva, hogy e költségvetés összeállításában két szempontot tartott szem előtt a honvédelmi miniszter: a takarékoságot és a tiszti fizetések rendezését. Nehéz szívvel kellett teljesíteni az első szempontot, viszont rendezni kellett a fizetéseket, mert nem lehet megengedni, hogy a tisztek eladósodjanak. A fizetésrendezés úgy van megvalósítva, hogy példakép lehetne állítani nekarmelyik másik minisztérium elé. A fizetéseket rendezték, a terhek mégis csökkentek, mert a szolgálati időt felemelték. A tisztek ezental csak alvezredesi rangig vihetik fel rendszerint — és csak kiváló tehetségek kerülhetnek be a tábornoki karba. A katonai nyugdíjterhek igen nagy súlytal nehezeden a költségvetésre. Nekünk 1750 tisztiünk van, Franciaországban 27.000, — csakhogy mi 17.000 tisztnak fizetünk nyugdíjat. A csapatokra 47 milliót irányoz elő a költségvetés — a nyugdíjasokra pedig 44 milliót. A költségvetés részletes ismértése után Szilágyi Lajos szóalt fel s kijelentette, hogy nem helyesli a tárca költségvetésének csökkentését. Vértés Vilmos István, Konkoly-Thege Gyula, Farkas Géza és Farkas Elemér hozzászólásai után Gombós Gyula honvédelmi miniszter válaszolt az elhangzott kijelentésekre.

Gombós Gyula beszéde.

A szónokok nagy része — mondotta — ma a leszerelés kérdéséről foglalkozott s megállapította, hogy inkább felfegyverzést lehet látni az egész vonalon. A bennünket körülvevő államok katonai békelettszáma 580.000 ember, ha ezzel a mi létszámunkat állítjuk szembe. — mindenké láthatja, hogy állig felfegyverzett szomszédok vesznek körül. Állandó háborus veszély van, nem a mi részünkről, hanem éppen a minket körülvevő szomszédok részéről. Az általános leszerelést, az ugynevezett világbékét — lehetetlennek tartja. A Ház határozatát — hogy a kormány lépéseket tegyen az általános védkötelezettség visszaillesztására — közölni fogja a kormánnyal, de nem nyilatkozik róla, mert a kérdésnek külpolitikái vonatkozásai vannak.

Mint honvédelmi miniszternek, sajnos, most guzsa van köté a keze, nem jöhet tervekkel, nem használhatja fel egész energiáját, de azt hiszi, hogy jön még idő, amikor erre is rákerül a sor. A nyugdíjkérdést igyekszik megoldani, mert, sajnos, régi nagy katonai nevek viselői ma nyomorban élnek. A külföldi nyugdíjasok egyhármadának október 30-ig vissza kell térnie az országba. A magyar hadseregnek nincs szüksége idegen szellemben nevelkedett emberekre.

Vitézségi érmek kárpótlása.

Az érempótdíj valorizálása helyett azt gondolná helyesnek, hogy mindazok, kik a fronton jártak, előnyben részesüljenek mindennél. Nekünk ezeknek az érdekeit állandóan védelmezni kell. Az arany vitézségi érmeket tárt karokkal várja a hadsereg, ha azok a polgári életben nem tudnának elhelyezkedni.

A honvédelmi miniszter nagy tpsallal fogadott beszéde után a Ház a tárca költségvetését elfogadta, ugyancsak megszavazták Konkoly-Thege Kálmán határozati javaslatát a hadifogyók hazaszerzéséről.

A részletes tárgyalás során Esztergályos János azt állította, hogy Arz báró vezérezredes Romániától nyugdíjat, tőlünk pedig kezdődjen kap.

Gombós Gyula honvédelmi miniszter kijelentette, hogy — bár nem hiszi, hogy így álljon a dolog — az ügyet megvizsgáltatja és jelentést tesz a Háznak.

Ezzel a Ház részleteiben is elfogadta a tárca költségvetését.

A kereskedelmi tárca költségvetése.

A képviselőház május 9-én a kereskedelmi minisztérium költségvetését tárgyalta. Napirend előtt Lázár Miklós szóalt fel, aki szövéteite, hogy az éjszaka folyamán Ond, Rátka és Tállya községekben, tehát a tokaji szőlőtermő vidék szívében

óriási ciklon pusztított, amely igen nagy károkat okozott. Kéri a földművelésügyi és népjóléti minisztert, hogy a károkat minél előbb becsültesse fel és a károsultakon, a lehetőség szerint, segítessenek.

Ezután a Ház áttért a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalására, amelyet Görgy István előadó ismertetett. Rámutatott a külkereskedelmi mérleg örvendés javulására s hangsúlyozta, hogy Magyarország, bár agrárállam, szükség van az iparosodásra, mert ma már ipari termelésünk értéke közel évi 3.5 milliárd, tehát megközelíti a mezőgazdasági termelés értékét. Bejelenti, hogy az új iparfejlesztési törvény most van készülében, hangsúlyozza, hogy magyar embernek magyar árut kell vásárolnia s végül kérte a költségvetés elfogadását.

Kun Béla szólalt fel elsőnek a tárca költségvetéséhez, aki azt nem fogadta el.

Gáspárdy Elemér hangsúlyozta, hogy a gazdasági válságot a kormánytól távolálló körülmények idézték fel s a bajok orvoslására szolgáló kormányintézkedések küszöbön állanak, majd megemlékezett a komphajó korszakos találmányáról, amelynek segítségével terményeinket közvetlenül juttathatjuk el a Földközi-tenger kikötőibe. A költségvetést elfogadta.

Maissits Géza a kartelek garázdálkodásáról beszélt. A komphajó ellen tiltakozik s a költségvetést nem fogadja el. Buday Dezső szerint a komphajóüggyben szegény ország nem vállalhatja a kísérletezés költségeit. A kisipar hiteligényeinek kielégítését kéri és a költségvetést elfogadja. Pejer Károly a költségvetést nem fogadta el. Pejer Ottó a postai alkalmazottak fizetésrendezését sürgeti, helyesli a posta beruházási programját és a költségvetést elfogadja. Az elnök ezután szünetet rendelt el.

Szünet után Bárdos Ferenc az első felszólaló, a munkáskérdésről beszélt.

Csik Károly beszéde elején a parlament és a társadalom egymáshoz való viszonyáról beszélt. A rossz magyar utbizonyokról szólva, megállapítja, hogy Bud János szobrot érdemelne, ha az ország útjait rendbehozná. A költségvetést elfogadja.

Schandl Károly beszéde.

Töbler János és Sándor Pál felszólalása után Schandl Károly dr. emelkedett fel szólásra és beszéde elején válaszolva Sándor Pál kijelentésére, megállapította, hogy a kartelek visszaéléseinek megszüntetésére tényleg szükség van. Tisztán karteltörvénnyel azonban, egyéb rendszabályok életbeléptetése nélkül, nem érhetünk célt. Maga a kormány megmutatta, hogy ott, ahol kell, igenis igénybe veszi azt a hatalmat, amely kezében van. Ezt legutóbb a cukoripartermelés kérdésénél bizonyította be és intézkedéseivel a gyárosokat odaszorította, hogy megfelelő vételárát fizessenek a gazdáknak, így a cukoripartermelést jövedelmezővé tette.

A mezőgazdasági értékesítés nem tartozik tisztán a földművelésügyi minisztériumhoz, hanem erősen belevág a kereskedelmi tárca ügykörébe is. Az értékesítés nagy nehézségei nem egyedülállóak ebben az országban, hanem az egész világon hasonlóak. Az amerikai államok termelése valamennyi európai országot olyan helyzetbe hozta, hogy a parlamentek legégetőbb kérdése éppen a mezőgazdaság helyzetének javítása.

Az amerikai veszedelem nagyobb, mint az orosz.

Az orosz termelés veszedelme nem olyan nagy, mint az amerikai termelésé. Az orosz mezőgazdaság érszakos átszervezése hosszú időre aláasta a mezőgazdaság működő képességét. Oroszország a múlt ősszel kezdte meg a kisbirtokok erőszakos elvételét és becsatlósását a nagy állami birtokokba, amelyek huszonöt-harmincezer hektáron nagy gazdálkodást akarnak folytatni.

Ezután az osztrák-magyar tárgyalásokat ismerteti beszédében, majd rámutat arra, hogy ilyen válságos időkben a mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek össze kell fognia, hogy a gazdaságinehézségeket kiküszöböljék. A magánkereskedelmet senki sem akarja kizárni a gabona értékesítéséből. Elnézve, a magánkereskedelmnek és a szövetkezeti értékesítésnek meg kell értenie egymást, össze kell fognia. Amit a szövetkezeti értékesítés a gabonakereskedelem terén eddig keresztülvitt, az mindössze három százalék, ami nem befolyásolta károsan a magánkereskedelem megélhetését.

Schandl Károly az iparfejlesztésről.

Ezután az iparfejlesztés kérdésére tért át s hangoztatta, hogy iparfejlesztésre szükség van addig a határig, ameddig az ország érdeke megkívánja, azonban az iparjártolás mellett a mezőgazdaság pártolását is keresztül kell vinni. A mezőgazda-

Repülőszerecséltenség Angliában.

Az angol-francia repülőjárat egyik utasgépe a napokban Angliában, Kent grófság területén lezuhant. A gép teljesen porrá törött, két utas meghalt, számosan megsebesültek.

ság, a falu népe, mindenkor szívesen vásárolja a hazai ipari termékeket, nem szabad a faluban megengedni, hogy mikor a maga terményeit, a gyümölcsöt, zsirt, burgonyát adja piacra, akkor külföldről engedjenek be hatósági engedéllyel külföldi terményeket.

Ami a tőzsdei határidőüzletet illeti, a kormány és a tőzsde megtudja találni azokat a határokat, amelyek a fedezett és fedezetlen határidőüzletet elválasztják egymástól. Ebben az esetben mindent meg kell tenni, hogy a fedezetlen határidőüzletet eltöröljék. A költségvetést elfogadta. Ezután az elnök a vitát bezárta, a Ház pedig általánosságban elfogadta a tárca költségvetését. A határozati javaslatok közül nagyobb vita Gáspárdy Elemér komphajóépítéséről szóló javaslatánál fejlődött ki és annak során Bud János kereskedelmi miniszter hangsúlyozta, hogy a javaslatot mellőzni kéri. Ezután Temesváry Imre beterjesztette a külügyi és pénzügyi bizottság jelentését a párisi egyezményről, majd az elnök napirendi indítványt tett, mely szerint legközelebbi ülés kedden, május 13-án, délelőtt tíz órakor lesz és azon a párisi egyezmény ratifikálását tárgyalják. A napirendhez Gaal Gaszton szólalt fel, majd Gál Jenő szólalt fel. Bud János kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a felszólalások céltalanok voltak, amennyiben senkinek tételezhető fel azt a kormányról, hogy egy ilyen nagy horderejű kérdést, mint a komphajó ügye, a törvényhozás összeségének megkerüléseivel igyekezzenek megoldani. Az ülés hét óra után végződött.

A külügyi bizottság ülése.

A képviselőház külügyi bizottsága május hó 7-én és 8-án délután ülést tartott, melyen a párisi egyezmények beikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

Örffy Imre előadó ismertette a javaslatot, majd Bethlen István gróf miniszterelnök mondott hosszabb beszédet.

Ezután megindult a vita a törvényjavaslatról.

Kállay Tibor, az első felszólaló, hosszabb beszédében bírálta el az egyezmény politikai és pénzügyi értékét.

Nagy Emil Örffy előadónak a B-alapról adott tájékoztatója és egy angol magánjellegű politikai egyesület kiadványa alapján annak a nézetének ad kifejezést, hogy az 1943. év után fizetendő 13,500,000 aranykoronát kizárólag az optások javára fordítják. Azt kéri a kormánytól, hogy az optásoknak kifizetett összegre 25 százalékot vagyonadóját vessen ki, az így befolyó összeget pedig a hadikölcsöntulajdonosok és rokkantak segélyezésére fordítsa. Ebben az esetben hajlandó az egyezményeket elfogadni.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt Nagy Emil fejtegetéseire. Újból és adatokkal bizonyította be, hogy a 250. § védelméről és nem kizárólag az optásokról volt szó a hági és párisi tárgyalásokon. Az optáskérdés csak kis része azoknak a nagy magyar érdekeknek, amelyeket a trilonni szerződés 250. §-a véd. Ezért követelték tőlünk, hogy erről mondjunk le.

Másnap az ülés elején Wekerle Sándor pénzügyminiszter

válaszolt az előző ülés folyamán feltett kérdésekre. Ezután Walkó Lajos külügyminiszter adott részletes felvilágosítást a hágai és párisi egyezmény egyes pénzügyi és politikai vonatkozásairól.

Ismertette a Young-terv kihatásait a keleti jóvátételi kérdésben létrejött egyezményekre.

Lukács György hozzászólása után Apponyi Albert gróf reflektált Nagy Emil kijelentéseire, aki a politikai erkölcs szempontjából kifogásolta, hogy a miniszterelnök e tárgyaláson részt vett. Minthogy nem osztja álláspontját, kötelességének tartja ennek világosabb kifejezést adni. *Ha az egész vita kizárólag olyan kérdések rendezése felett folyt volna, amelyekben a miniszterelnök anyagilag érdekelt, aláírni, hogy nem lett volna idomos eljárás a tárgyalásokban való részvétel.* Minthogy azonban az országnak lényeges létérdeke, nemzetközi jogi birtokállománya ellen intézett kiszámított gonosz támadást kellett visszaverni, *Magyarország miniszterelnökének ilyenkor nemcsak joga, hanem erkölcsi kötelessége helytállani.*

Sándor Pál, Peyser Károly, Várnai Dániel, Hajós Kálmán, Rassy Károly és Lakatos Gyula felszólalása után Turi Béla beszélt, amely után a miniszterelnök válaszul az elhangzott felszólalásokra és kérdésekre, részletesen kiterjeszkedett az innsbrucki egyezményrel kapcsolatos kérdésekre és ismertette a kormány álláspontját.

A bizottság általánosságban, majd részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot s ezzel az ülés véget ért.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Katonai puccs Spanyolországban.

Martinez Amigo tábornok, Primo de Rivera volt hadügyminisztere és Barrera barcelonai tábornok a madridi és a barcelonai helyőrség egy részével államcsínyt akartak elkövetni mult hét folyamán. A kormány idejekorán értesült a tervről és a két tábornokot letartóztatta.

A spanyol köztársasági párt hivei elhatározták, hogy végsőkéig menő ellenállást szerveznek a diktatura visszaállítására ellen. Hírek szerint, *Alfonz király rövidesen új kormányt nevez ki, amelynek tagja lesz Romanones gróf, volt miniszterelnök is.*

Grandi a hágai konferenciáról.

Grandi külügyminiszter a kamara mult pénteki ülésén nagy beszédet mondott a politikai helyzetről. A karzatok zsufolva voltak s Grandi mindenekelőtt a hágai konferenciáról számolt be. Ismertette a Young-terv elfogadásának körülményeit, majd végül a londoni flotta-konferenciáról beszélt.

A magyar jóvátételi kérdés kapcsán Grandi többek között a következőket mondotta:

— *Római látogatásának alkalmával Bethlen István gróf nyíltan kifejezésre juttatta háláját azért a hathatós támogatásért, amelyet Olaszország a magyar kártérítések érdekében kifejtett és amely megerősítette a magyar népet a fasiszta Olaszországhoz fűző barátság elszakíthatatlan kötlékeit.*

Grandi külügyminiszter ezután így folytatta:

— *Senki sem öre sem magát, sem másokat illetően a nemzetközi törvénykönyvnek. A szerződések nem örökéletűek. Aki azonban azt akarja, hogy minél hosszabb*

ideig tartsanak, annak ezeket a szerződéseket fokról-fokra és az időnek és igazságnak megfelelően az *új szükségletekhez és az új realitásokhoz kell alkalmaznia.* Ez a politika, amelyet a fasiszta kormány nyolc év óta követ, Hágában pozitív eredményekre vezetett. Ezt a politikát állhatatosan és nyíltan tovább is folytatni fogjuk. *Azok az országok, amelyeknek Olaszország barátságának zálogát adta, tudják, hogy számíthatnak ennek a barátságának hűségére.*

Grandi ezután a londoni flottakonferenciáról nyilatkozott.

Schober kancellár utja.

Schober osztrák szövetségi kancellár a napokban tért vissza római, párisi és londoni utjáról, amelyről a sajtónak hosszasan nyilatkozott. A kancellár utjának célja elsősorban az volt, hogy megköszönje a nagyhatalmaknak azt a támogatást, amelyet Hágában Ausztriával szemben tanúsítottak és hogy az osztrák külföldi kölcson megszerzésének lehetőségeiről tárgyaljon.

A francia elnök Algirban.

Doumergue francia köztársasági elnök Algir francia gyarmat megszállásának századik évfordulója alkalmából Algirba érkezett, amelynek kikötőjében a francia flotta nyolcvan nagy modern hadihajója várta, míg a parton az algiri francia hatóságok vezetői ünnepélyesen fogadták. A lakosság lelkesen éltette a köztársasági elnököt, aki az ünnepségek során több benszülött törzsfőnököt a becsületrend nagykeresztjévé nevezett ki. A törzsfőnökök viszonzásul díszesen felszerszámozott telivér arabs paripát ajándékoztak az elnöknek.

A népszövetség tanácsulése.

A *Népszövetségi tanács* most kezdődő májusi ülészakán több fontos kérdés kerül szóba, így a hágai egyezmény ratifikálása, ezzel kapcsolatban a Young-terv életbeléptetése, valamint a még francia megszállás alatt lévő Rajna-terület kiürítése. Briand az Európai Egyesült Államok gondolatát veti fel és tárgyalásra kerül a szárazföldi leszerelés kérdése is. A Rajna-vidéket a franciáknak legkésőbb június 30-ig teljesen ki kell üríteniök, a Young-egyezmény értelmében ugyanis annak életbelépése után a megszállás megszűnik. Tizenkét év után tehát ezen a napon út a Rajna-vidék felszabadulásának órája.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A töltögetésről.

Irta: Villax Ödön.

A kisebb gazdaságokban sok növény feltöltésével találkozunk. A burgonyát, kukoricát, sok helyen a paprikát, napraforgót stb., sőt még a paszulyt is feltöltik. Általában szokása a kisebb gazdáknak, hogy az utolsó kapáláskor a földet csaknem valamennyi kapásnövény töve körül többékevésbé felkupaolják. Ennek a feltöltésnek van jó és rossz oldala is, de általában több a rossz, miért is az egy burgonyát kivéve, melyet mindig fel kell töltenünk, a legtöbb alkalommal helyesebb lesz valamennyi kapásnövényünk sima művelése.

A töltögetésnek csaknem egyedüli, de rendkívül nagy hátránya az, hogy vele a talajnak felületét igen megnagyobbítjuk. Minél nagyobb a feltöltés, annál nagyobb lesz a talaj felülete s így annál nagyobb felületről párolog a talajból a víz. Hazai szárazságra hajló viszonyaink között ez pedig rendkívül káros, mert így módon oly sok vizet veszíthet a talaj, hogy a nyári nagy szárazságban a növények fejlődése teljesen megakadhat.

A gazdaságok kártevői:

Patkányok, egerek ellen: **„MORDO”** egy üveg 2.50 P.

Baromfitvegek, hangyák és svábbogarak ellen: **„Csófin”** 1.-P.

Biztos kipróbált hatású méregmentes szer.

Beszerezhető:

„PURITAS” Vállalatnál.

Budapest, I., Budafoki-ut 10/a félem. 2.

Képviselőket átadunk.

A töltögetésnek a kukoricánál még az a hátránya is szokott lenni, hogy a sorok közül a földet rendszerint mélyebbről huzzák a tőhöz s ezáltal a kukoricának jobbára a talaj felszínén közelfekvő gyökereit elvágjuk, mit e növény igen megérez. Emiatt sem szabadna a kukoricát töltögetni, legfeljebb kényszerűségből akkor, ha nagyon nedves a talaj s a töltögetéssel éppen az a célunk, hogy a talajt szárítsuk. Helyénvaló a kukorica feltöltése az erős szeleknek kitett táblákon is, hogy ezáltal a kukoricát a szél káros hatásától némileg védjük. Ekkor is ügyeljünk azonban arra, hogy a feltöltéshez szükséges földet ne közvetlenül a tő közeléből, hanem távolabbról is huzzuk, nehogy a kukorica felszíni gyökerét elvagdossuk.

A feltöltéssel sok növényt dusabb gyökérfejlésre bírunk, amennyiben a feltöltött szárrész járulékos rügyeiből gyakran gyökerek fejlődnek. Ez azonban kisebb előny annál a nagy kárnál, amit a feltöltés által okozunk. Egyedül a burgonyánál van szükség a feltöltésre, hogy ezáltal a feltöltött szárrész rügyeiből gyökerek, u. n. sztolók fejlődjenek, mert a burgonya gumóit csak ezekben a sztolókon fejlesztheti. A burgonyánál tehát a jobb termés érdekében van szükség a feltöltésre. Fontos azonban, hogy a burgonyát lehető *korán* töltsük fel, mert csakis a fiatal szárrészen fejlődik elegendő sztoló.

A szárazság miatt homokon a burgonyát is kisebb mértékben töltögessük, de ekkor mélyebbre kell a gumókat ültetni.

A többi növényeket csak nedves talajon vagy akkor lesz célszerű többé-kevésbé feltölteni, ha a növény gyengeségénél fogva igényli a támogatást, avagy pedig, ha nagy szelek uralkodnak s tartani kellene attól, hogy a szél még az erősebb száru növényeket is kidönti.

A moha irtása gyepon.

A rétek és legelők gyomnövényei közt a moha a legkellemetlenebbek közé tartozik, mert minden kis szabad foltot elfoglal és elfojtja az értékes gyeponövényeket. Irtását a legtöbb gazda úgy kezdi, hogy erőlyesen dolgozó fogással vagy réthasogatóval nekimegy, vagy különleges gyeponmohátlanítóval járattja meg a mohás rétet, legelőt. Azonban ennek a munkának egyedül vajmi kevés hasznát látja, még jó, ha nem tesz vele kárt, mert a kitépázott, gyenge, de értékes növények helyébe is moha lép. Eredményt ettől a munkától csak akkor várhatunk, ha nedves réttel van dolgunk, amelyről a fölös vizet előbb eltávolítjuk és akár nedves volt a gyepon, akár pedig száraz, a mohától eróművi uton átmenetileg megszabadított gyepon értékes növényeit műtrágyázással, 180—200 kilogramm szuperfoszfát, 100—200 kilogramm mész-nitrogén (ezt a két műtrágyát azonban külön kell elszórni) és 80—100 kilogramm 40 százalékos kálisó őszi vagy téli elszórásával megerősítjük annyira, hogy azok nem engedik a mohánövényeket magukhoz térni. Ha igen silány volna a gyepon, ha kevés volna benne az értékes növény, úgy a mohátlanítással karöltve célszerű azt felül is vetni, vagy ősszel augusztus-szeptember hó folyamán, vagy ha ilyenkor túl nagy szárazság uralkodik, koratavasszal. Ha nem akarja a gazda az említett mindhárom műtrágyát költséges volta miatt alkalmazni, alkalmazzon legalább szuperfoszfátot, mert a legújabb tapasztalatok szerint az egymagában alkalmazott szuperfoszfáttal is, nemcsak 50—100 százalékos termés-többletet ér el, de sokkalta jobb minőségű takarmányt is nyer, aminek hasznát állatai jobb fejlődésében, bővebb tejelésben s nagyobb hizékonyosságában fogja látni.

Az eredeti amerikai

CATERPILLAR

VÉDJEGYŰ

TRAKTOROKAT

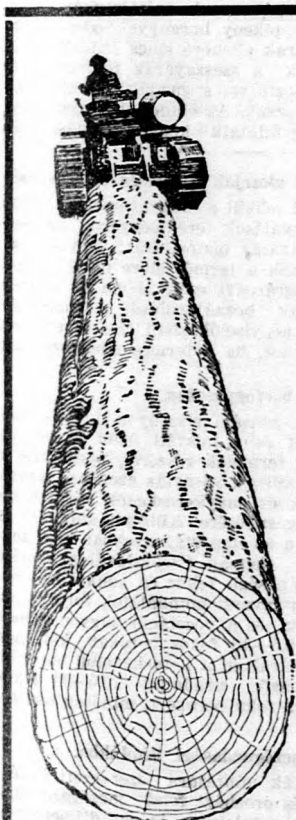
**SZÁNTÁSRA, CSÉPLÉSRE, SZÁLLÍTÁSRA
HASZNÁLJÁK**

NEHÉZ TALAJON, ROSSZ IDŐBEN.

**Részletes ajánlatokkal, ábrás magyar
árjegyzékkel, s minden felvilágosítással
készséggel szolgál**

a vezérképviselőt:

**STEYR MŰVEK RT.
Budapest, VI. Cseleg-u. 25.**

Apró jó tanácsok.

Egészséges fejlődést csak akkor remélhetünk növendékállatainktól, ha napfényt, levegőt és mozgást biztosítunk nekik!

Fémizűl és így ihatatlan lesz a bor, ha a sárgarécesap sokáig van a hordóba útve. A csapban levő bort töltsük félre a seprőbe s ne tegyük a többi közé.

Az öntözővíz ne legyen hidegebb, mint a talaj. Ezért a kútvizet tartsuk legalább félnapig egy kádban vagy hordóban. Egyébként legjobb öntözésre az esővíz, valamint a tavak és folyók lágy vize. Inkább öntözzünk, mert az erős vízszögár tömöríti a talajt s így a víz később gyorsan a talajfelszínre huzódva — elpárolog. Ennek megakadályozására sürűen kell a talajt kapálni s felületére elapóztott trágyát hinteni.

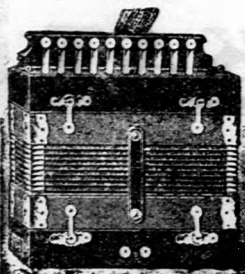
A szópós malac gyorsan nő, ha már háromhetes korban az evéshez szoktatjuk. Bádógedényben napjában többször adjunk eléjük tejbe áztatott árpadarát. Ilyen után már öthetes korban jól esznek és 9 hetes korban elfogyasztanak naponta 1 kg. darakeveréket is.

Csemegetengeriből évről-évre nő a kereslet a piacon. Még többet lehetne eladni tejeskukoricából, ha a gazdák direkt e célra csemegefajtákat termelnek, melyeknek íze százsor kellemesebb, mint a takarmányozásra termelt tengerifélék tejes csövéé.

A gyümölcsfák terméketlenségének többféle oka van. Így egyes fajták (almákból a blenheini aranyranett, kanadaranett stb., körtékből Diel vajkörte, Vilmos-körte, papkörte, stb.) nem tudják porzóikkal saját bibéiket megtermékenyíteni, miért is csak akkor teremnek, ha a közelben másfajtájú fák is vannak. A cseresznye-, ringló- és szilva fajtái közt is vannak ilyenek. Mások a talaj az oka a terméketlenségnek. Ha pl. mélygyökerű fajtát sekély, kavicsos altalajú földbe, vagy oly területre ültetnek, hol az altalajban kevés a víz. Leggyakrabban azonban a gombabetegségek okozzák a termés időelőtti megsemmisülését.

Khaki-Campbell név alatt új kacsafajtát kezdenek tenyészteni nálunk is. Ennél a gácsér olyan színű, mint a vadkacsa, a tojó pedig barnaszínű. Egy év alatt 200—300 tojást is rak. Ez tette híressé. Tojásainak nines olyan kenes íze, mint a többi kacsafajtáknak s így mindazon módokon fogyasztható, mint a tyuktojás. Hustermelésre azonban kevésbé megfelelő, teste kicsi és kevésbé: a gácsér 2,5 kilogramm, a tojó alig 2 kilogrammos.

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bógóval, 50 acélhangu 2 kórossal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bógóval. Tehát 60 acélhanggal P 23.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bógó, 4 kórossal, 100 acélhanggal P 45.—
Összes hangszerek csakis itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár,

Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut. 71.

A világ legjobb hangszergyára.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Borkivitelünk március hóban.

A Statisztikai Hivatal kimutatása szerint ez év március havában a borkivétel 24.000 métermázsa volt, a tavalyi közel 50.000 métermázssával szemben. A kivitt érték 1.3 milliót tesz ki. Ez az esőkkedés miatt állott elő ez év március havában, hogy bizonyos áremelkedés mutatkozott, ami a kivittet már megakadályozta, mivel a délvideki, főleg spanyol borok olyan versenytársaként jelentkeztek az európai piacon, amit leküzdeni nem lehetett.

A szövetzeteki mozgalom mérlege az egész világon.

A genfi nemzetközi munkaügyi hivatal idei évkönyvében tájékoztatást nyújt a világ szövetzeteki mozgalmairól és megállapítja, hogy 48 országban 728 nemzetközi és nemzeti szervezettel működik, amely összesen, Oroszországi kivételével, a múlt évben 39.5 millió tagot számlált az előző évi 35.5 millió taggal szemben. Az orosz szövetzetkezeti hivatalos kimutatás szerint, 35 millió tagot számlálnak.

Emelkedett az olajosmag kivitel.

Az elmúlt évi magkivitelünknek több, mint a felét az olajosmagvak kivitele képezte, amelynek mennyisége 200.000 métermázsa, a kivétel értéke pedig, majdnem 10 millió pengő volt. Olajosmag kivitelünk túlnyomórészt napraforgó és tökmagból áll. Ennek a mennyiségnek majdnem felét Csehszlovákiának szállítjuk. Nevezetes, hogy agrárszomszédunk, Jugoszlávia, milyen nagy mennyiségben veszi fel ezt a cikket. Lengyelországban és piacot talál a napraforgómag. Cirok-kivitelünk piaca Svájc.

A mezőgazdaság súlyos helyzet Szatmármegyében.

A kedvező tavaszi időjárás mellett Csonka-Szatmárban a tavasziakat, a tengeri kivételével, már mindenütt elvetették. Az ősi kalászosok kifogástalanok és jó termést ígérnek, a tavasziakat már gyengébbek. Az árpában sok drótféregkár észlelhető. A gazdák kezén még jelentékeny burgonyakészletek vannak, melyek iránt a nyomott árak ellenére sines érdeklődés. A készletek csak egyrészt tudják a szeszgyárak feldolgozni és nagyon sok van romlásra kárhozható, a gazdák állataikat kizárólag burgonyával takarmányozzák. Az eladósodás igen nagy-méretű és az adókat is főleg állataik kényszereladása árán tudják fizetni a gazdák.

A csehek már most biztosítani akarják a termés értékesítést.

A cseh agrárkörök, tekintet nélkül a Magyarországgal folyó kereskedelmi szerződési tárgyalások eredményére, mindenestre megkísérlik az ez évi aratás biztosítását, vagyis, hogy lehetővé tegyék a mezőgazdák számára a termés előre megállapított áron való értékesítését. Az agrárpárt csak abban az esetben akarja megadni a szenátusnak hozzájárulását a munkanélküliek támogatásáról szóló, a képviselőházban első olvasásban már elfogadott törvényjavaslathoz, ha a termés elhelyezésének biztosítása megtörtént.

Csökkenet a borfogyasztás.

Magyarországon a nehéz gazdasági viszonyok miatt a borfogyasztás lényegesen csökkent és a husvétli üzlet is nagyon gyengén sikerült. A kínálat a termelők részéről, tekintettel a tavaszi munkálatokra, megélenkült, a vásárlás azonban nagyon mérsékelte, mivel a vendéglősök és nagykereskedők rövid időre vásárolnak árut készleteik kiegészítésére. Külföldi számlára is alig fordul elő vásárlás, miután az importállamokban sem kedvezőbb a fogyasztás helyzete. Csupán Csehszlovákia részére vásárolnak szórványosan jó minőségű fehér és néha fekete borokat. Egyébként a szőlőkben a tavaszi munkálatok folynak, az első permetezéseket megkezdték és a vegetáció nagyon szépen indul. A főváros környékén 8,5—10 fokok borokat keresnek néhány tizedfillérral magasabb árakon. A kereskedelmi borokért hektoliterenként 1,90—2,20 pengőt, uradalmi 10,5—11 fokok borokért 3—3,5, 12 és magasabb foku borokért, minőség szerint, 25—40 pengő között fizetnek.

Beiratások a felső mezőgazdasági iskolákba.

A felső kereskedelmi iskolák mintájára szervezett békéscsabi, budapesti, gyöngyösi és orosházi felső mezőgazdasági iskolák felvételi tájékoztatója megjelent és azt díjmentesen megkaphatja mindenki, aki levelezőlapon az illető iskola igazgatóságához fordul.

A pécsi egyetem a falu egészségügyéért.

Csonkamagyarország összes lakosságából öt és fél millió él falun. Nemcsak a nagyobb többség ez, hanem a nemzet erőtartalmának munkában, szaporodásában is egyuttal. A szaporodási indexe a falvaknak a legnagyobb. Míg a főváros szaporodási indexe 1929-ben 11, a falvaké 18 volt. A pécsi Erzsébet-Tudományegyetem felismerve a falu közegészségügyi és népszaporodási fontosságát, szükségesnek tartotta, hogy e tárgykörnek az egyetemen előadója legyen. E fontos tárgy előadója dr. Kovács Sándor egyetemi magántanár, Győr város tiszti főorvosa, aki első előadását a napokban tartotta meg a „Falu egészségügyének jelentősége” címen. — Kimutatta, hogy a nemzet ősi ereje a földmívelő lakosságban van, tehát ennek egészségére nemzeti szempontból is nagyobb gondot kell fordítani, mint a múltban. Az előadásnak nagy sikere volt.

Mezőgazdasági munkások aratási és cséplési szerződése.

A földmívelésügyi miniszter 28.000—930. sz. alatt leíratot intézett a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarához, melyben felkérte a kamarát, hogy a hivatásos mezőgazdasági munkásnép téli kenyérszükségletének biztosítása érdekében a saját hatáskörében minden lehető módon működjen közre a gazdasági társadalom tagjainál, különösen abban az irányban, hogy a mezőgazdasági munkásnép minden tagja aratáshoz, csépléshez, vagy más gazdasági munkához juthasson. Ezért arra kérte a Kamarát, hogy egyfelől teljes erélyével támogassa a hatóságokat és hivatali közegeket a gazdasági munkák zavartalan-ságának biztosítására irányuló intézkedéseinek végrehajtásában, másfelől a saját részéről is mozdítsa elő a hatóságok azon törekvését, hogy oly helyeken, ahol aratók munka nélkül maradnak és munkaerőfelesleg van, a gazdaságok az aratógépekkel való aratást mellőzzék és azt kézi erővel végeztessék.

Az országos református zsinat gyűlése. Mult hét folyamán ülésezett Budapesten a református országos zsinat, amely főként az egyházalkotmányi törvénnyel foglalkozott. A konfirmációval kapcsolatban új utasításokat hozott a zsinat, amelyet máris életbe léptettek. Balogh Jenő nyugalmazott igazságügyminiszter a szociális bizottság nevében hatalmas jelentést terjesztett be a gyűlés elé. Az egyházalkotmányi törvényt folytatolagos tárgyalásánál nagyobb vita támadt a püspök lelkipásztori kötelezettségeiről szóló paragrafusnál. A zsinat tanácskozásait ezen a héten is folytatja.

A TESz tiltakozó nagygyűlése a bolsevizmus ellen. A Tár-sadalmi Egyesületek Szövetsége május 12-én, hétfőn délután hat órakor Budapesten, a régi képviselőház termében, nagygyűlést tartott, melyen a magyar társadalom nevében tiltakozott a bolsevizmust Istenet káromló, vallást és kultúrát üldöző, a gazdasági rendet tönkretévő politikája ellen. Beszélt Szentágh Tamás dr. m. kir. udvari tanácsos, Bernát István felsőházi tag, Kapi Béla ev. püspök, Wolff Károly dr. országgyűlési képviselő, Racsasz László dr. református püspök és Kontra Aladár országgyűlési képviselő.

Hevesmegyei jegyzők gyűlése. Heves vármegye jegyzői Füzesabonyban gyűlést tartottak, amelyen a községek jelenlegi helyzetét tárgyalták meg. A megüresedett elnöki tisztségre Borocz Gusztáv, tiszaiari főjegyzőt választották meg, majd pedig elhatározták, hogy a jegyzőárva-háznál lévő alapítványokat ezer-ezer pengőre egészítik ki.

Csanádmegye utépitési költsége. Csanád—Arad és Torontál közigazgatásilag egyenlőre egyesített vármegyék törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy utépitési célokra 627.000 svájeli frank kölcsönt vesz fel. Az összeggel legközelebb megkezdli az utépitési tervek végrehajtását.

Megépitik az orosházai utat. Az orosháza—szentetornyai ut megépitését már régebben elhatározták. Orosháza az utépitésre szükséges hatvanezer pengőt kölcsönrel biztosította, azonban Szentetornya a szükséges összeget nem tudta előteremteni, amiért a munka a legutóbbi napokig sem indulhatott meg. Ullmer Tibor földbirtokos, Szentetornya községi birája a napokban kijelentette, hogy a szükséges hatvanezer pengőt előlegezi a községnek. A bíró szándékát már be is jelentette a vármegye alispánjának, aki örömmel fogadta a bejelentést.

Gyászviz.

Még ilyen is létezik a földön. Törökországban, ahol a kisázsiai városokban nagy kincs az ivóvíz, szokás, hogy a halott hozzátartozói, a halott iránt való kegyeletül jeléül, ingyen vizet osztanak a járó-kelőknek. Képzünkön egy gyászoló török lát-ható, amint a gyászjelentéssel ékes tartóból vizet mér.

Kutyakiállítás Budapesten. Május 11-én a magyar telivér kutyafajtákat tenyésztő egyesületek szövetsége, Budapesten a Pongrád-úti tenyészállatvásártelepen kutyakiállítást rendezett. A kiállítás különösen azért volt érdekes, mert a rendőrkutyák, foxterrierek és tacskók versenyén kívül most mutatkoznak be először a kiscagdák, mint telivér kutyatenyésztők. Az abauj-megyei kiscagdák ugyanis az encsi járásban egyesületet alapítottak és tiszta vérben tenyészítik az óriási fehér magyar kuvaszokat, a legjobb és legmegbízhatóbb ősi magyar fajtájú kutyákat. Ezek közül most a legszebb példányokat a fővárosi kiállításon bemutatták. A kutyák díjazására a többi között Mayer János földmívelésügyi miniszter is adományozott értékes tiszteletdíjakat. A falu házörzőinek kiállítására íránt Budapesten és környékén nagy volt az érdeklődés.

Jégeső Bonyhádon. Május 8-án, délután jégeső pusztított Bonyhádon községben. Az átvonuló jégeső súlyos kárt okozott a községi kertekben és gyümölcsösökben.

Kevermes a hadifoglyokért. Kevermes község a napokban elhatározta, hogy hazahozatja a községnek Oroszországban sínylő négy lakosát. A foglyok hazahozatalához ezer pengőre van szükség, amelyből ötszázat a község előljárásága azonnal megszavazott és a másik ötszáz pengőt rövid idő alatt gyűjtéssel teremtik elő.

Iskolaszentelés a határszálen. A határszáeli Fertőrákos községben mult vasárnap szentelték fel az állami támogatással épített új leányiskolát. Az iskolaszentelést Gröz József győri segédpüspök végezte.

A vizsgálóbíró szabadlára helyezte Watzdorf Konrad bárót és két pénzügynökét. Megirtuk, hogy a királyi ügyészség magánokirathamisítás büntetékének gyanuja címén váltóügyből kifolyóan újból letartóztatta Watzdorf Konrad bárót és két pénzügynökét, Geszti Károlyt és Deutsch Salamont. Ugyanekkor vitéz Boronkay István dr. kir. ügyészségi alelnök indítványozta a vizsgálóbíró előtt a vizsgálati fogságba való helyezé-süket és a vizsgálat elrendelését. A törvényszék a Deutsch Salamona vonatkozó vizsgálati indítványt elutasította, elrendelte a vizsgálatot Watzdorf Konrad báró és Geszti Károlyval szemben, egyuttal pedig úgy Watzdorfot, mint két pénzügynökét szabadlára helyezte azzal a megokolással, hogy személyi viszonyaikra való tekintettel szökésüktől tartani nem kell.

Szeged és a rádió. Szeged törvényhatósága elhatározta, hogy *feliratban kéri a kormányt, hogy létesítsen Szegeden rádióleadóállomást.* A kérést azzal indokolják, hogy a város kulturális fejlődésének elengedhetetlen követelménye a rádióleadóállomás és annak felállítása gazdaságilag is beválík, mert a környék sokezer lakosa már detektoros készülékkel is tudná venni a szegedi leadót.

Kánikulai meleg Newyorkban. Amerikai jelentés szerint Newyork városában rendkívül nagy hőség uralkodott a legutóbbi napokban. A hőmérő 31 fok Celsius meleget mutatott. Az erősen tűző napsütésben több ember hőségütést szenvedett, akik közül négyen meg is haltak. Több amerikai városban még nagyobb a hőség. Bostonban 34 fok, Philadelphában pedig 35 fok meleget mértek.

Leomlott egy budapesti ház párkányzata. Kedden délelőtt a Király Pál-utca és Bástya-utca sarkán levő háznak meglazult a párkányzata és a lehulló kődarabok összetörték egy ott álló tejeskoest. Szerencsére a lehulló kődarabok senkiben sem tettek kárt. Azonnal szakértők vizsgálták meg a házat és megállapították, hogy további veszély nem fenyeget, mégis a járdának a párkányzat alatt levő részét elzárták a forgalom elől.

Megszűnt a sztrájk a Ganz-gyárban. A Ganz és Társa budapesti hajógyárának, mintegy kilencszáz munkása egy hónappal ezelőtt sztrájkba állott. A kiegyezés vezetését Vass József népjóléti miniszter vette kezébe, a hosszas tárgyalás eredményeként mindkét fél elfogadta a miniszter javaslatát. Ezáltal a hosszú idő óta tartó sztrájk véget ért és a hajógyárban ismét megkezdődött a munka.

Györben elfogták a pozsonyi betörő bankkárt. Vanák János pozsonyi bankigazgató néhány nappal ezelőtt egy betörővel társult és betörést követelt el saját bankja ellen. Az igazgató a betörést azért követte el, hogy a magas biztosítási díjat felvehesse. A detektívek rájöttek a bűncselekményre, mire Vanák autóját átszökték a magyar határon. A bankigazgató Györbe menekült, ahol a rendőrség felismerte és elfogta.

Hatékony patkány és egérintő szer. A patkányok és az egerek jelenlétükkel rengeteg kárt okoznak a gazdaságban. Egyrészt minden emberi és állati eleséget megdézsmálnak, másrészt pedig számos betegségre a csírát hordozzák magukban. Mint-hogy nagyon szapora állatok, állandóan irtani kell őket. Megbízható állami intézmények vizsgálatai szerint igen hatékony, méregmentes, emberre és háziállatokra ártalmatlan szer a *Mordo*. Ezt a szert olyan módon készítettük, hogy abból a hányszor alkatrészeket kivonták és csak a patkányra és egérre mérgező ható anyagok vannak benne. *Alkalmazása igen egyszerű, mert száraz kenyérből készült csalétket kell a patkányjárta helyekre elhelyezni, amelyet a patkány szívesen elfogyaszt, mert a szer olyan iz és szagjaitó anyagokkal van preparálva, amelyet egy patkány, mint az egér szeret.* Rendszeres ilyen módon való irtással a patkányok teljesen eltűnnek, vagy csak elvétve lehet azokból egy-kettőt látni.

Erdőégés Egerszeg mellett. Egerszeg község határában a *tilalmas* dűlőben elterülő erdő a napokban tüzet fogott. A keletkezett tűzben az erdő egy része leégett. Tűz ütött ki a teresznyei határában lévő erdőben is, ahol két hold területen égtek el a fák. A csendőrség elfogta Varró István és Vasenszky János gazdákat, akiket gyújtogatással gyanúsítanak.

Felgyújtotta az anyósa házat. Dunaföldvár községben Szabó Pálné bosszúból felgyújtotta anyósának, özvegy Szabó Irenének házat. A ház a tűz következtében porig leégett. A csendőrség a gyújtogató asszonyt, beismerő vallomása után, letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Villanyerőre berendezett homora borotva köszörülés

Angol és solingeni finom acélú raktár

FLASNER LAJOS készműves és

műköszörűde

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörülés és javítás olcsó áron. Lényegregepek javítása és elváása.

Vidéki rendeléseket 24 órában belül elkészül.

Ezt a hirdetést vájja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

Tavasszal születtem.

Tavasszal születtem — gyöngyvirágok nyíltak,
A rügyek pattantak — virulni indultak,
Meg-megcsillant a nap ezüstös sugára,
Ott ringott a bölesöm — tán vigyázott rája . . .

Tavasszal születtem — tavaszban is élek,
Tervezgetek mindég, de . . . megcsal az élet!
A rügyek pattannak, szépen kivrulnak,
Csak én nem virulok — szirmaim lehullnak.

Szirmaim lehullnak, elfedi a bánat,
Feltörni merészül május éjszakámat!
Pacsirta nem dalol, a léány nem csókol,
Nékem csak a halál sötét árnya bókol!

Tavasszal születtem — gyöngyvirágok nyíltak,
Haljak meg tavasszal, mikor bontakoznak:
Élet, szerelem, nyíló virágok,
Ne lássam, ne lássam ősi hervadátkot . . .

GOMBOS MIHÁLY (Tiszolók.)

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknel a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a **Ferenc József** víz szellemi munkásoknál, neurasthénias embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

„**Déli harangzó az Egyetem-téri templomból.**“ A hozzánk úgy befűldről, mint a megszállt területekről beérkezett számos érdeklődésre ezton tudatjuk olvasóinkkal, hogy a budapesti **Pázmány Péter Tudomány Egyetem** által a rádió szolgálatába bekapcsolt és világszerte ismert gyönyörűhangú harangot, valamint a Lipótvárosi **Szent István Bazilika** háboruba elvitt 8000 kilogrammos emlékezős szép harangját, továbbá a Székesfehérvári boldogemlékü nagy püspök **Prohászka** Ottokár emlékarhangját és a **Budavári koronázó Mátyás** templom összes harangjait is **Walser** Ferenc székesfőváros legrégebb hírneves harangöntője öntötte, Budapest, VI., Lomb-utca 34—36. szám alatt levő saját gyártelepén. **Szent István Bazilika** régi nagy harangját **Schopper** György rozsnyói püspök, a **Mátyás** templom ma is meglévő legnagyobb harangját pedig báró **Horning** néhai veszprémi püspök adományozta.

Cigányok támadása a csendőrök ellen. Az igali csendőrség értesülést szerzett arról, hogy a község mellett lévő gyepűl csárdá közelében a cigánytanyán tartózkodik **Horvát József** rovtomultu cigánylegény. Két csendőr Horvát letartóztatására indult, akik el is fogták. Amikor Horvátot a csendőrök megbilincseltek, mintegy tíz cigány fejszével és ásóval rátámadt a csendőrökre. A csendőrök fegyverrel védekeztek a támadók ellen, a golyók **Horvát** Istvánt és **Horvát** Györgyöt találták. A két cigány azonnal meghalt. **Orsós** Andor cigánylegényt a csendőrök keresztülszurkálták. A keletkezett zűrzavarban **Horvát József** meglépett. A csendőrkerületi parancsnokság megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a csendőrök jogosan használták-e fegyverüket.

A tábla helybenhagyta egy arzén-mérges asszony halálos ítéletét.

A tábla **Gadó**-tanácsa mult héten tárgyalta a második tiszazugi arzenbűnpert, amelynek két vádlottja volt. Özvegy **Kardos** Mihályné az egyik vádlott, aki a vádirat szerint arzénrel megölte első házasságából származó fiát és törvényes férjét. **Kardosné** a *szolnoki törvényszék* kötélt általi halálra ítélte. A második vádlott özvegy **Földvár** Károlyné, aki a vádirat szerint a gondozásra magához vett két rokonát pusztította el arzénrel. **Földvár** Károlyné a *szolnoki törvényszék* annak idején fölmentette. A táblai tárgyaláson az iratok ismertetése után **Kehler** Béla dr. királyi főügyész helyettes mondomta el vádbeszédét. Ezután **Kardosné** védője, **Kovács** Gábor dr., majd **Földvár** Károlyné védője, **Virág** Gyula dr. tartották meg a védőbeszédet. A vádlottak is felszólaltak. Délután fél három órakor hirdették ki az ítéletet. A tábla helybenhagyta **Kardosné** halálos, valamint **Földvár** Károlyné fölmentő ítéletét és elrendelte **Földvár** Károlyné szabadlábra helyezését.

SZIVÁRVÁNY.

A zsákmány.

Mikor Sabác bevételénél a parancsnok a nemzetközi jogot a legaljasabban megsértő lakosság megbüntetésére elrendelte a harácsolást, furcsa dolgok történtek.

Volt egy földművesbuka, aki mindenáron négy lovat akart hazavinni a — borjújában.

Egy másik öreg, nem tudom, mi lehetett, mindent összeszedett, ami az útjába akadt. Volt annak a hátizsákjában rossz harisnya, fodor, északadt cipőfűző, kilótt patronhüvely, skatulya, meg a jó Isten tudja, hogy még mi nem. És cipelte, hogy majd beleszakadt.

Ez az ember volt a legmulatságosabb alak.

Mindenhova bement, ahol gondolta, hogy talál valamit. Egyik házban nagyon sokáig időzött s mikor kijött a kapun, az arca mosolygott.

Az őrmester éppen akkor ment el arra. Civilben lókupec volt. Ő meg arról volt nevezetes, hogy minden értékesebb dolgot elszedett az embereitől azzal, hogy szétszítja a szádzabban, de azután az egészet megtartotta magának.

Észrevette, hogy az öreg valamit sietve gyömöszöl a zsebébe. Mosolygó arcáról pedig azt sejtette, hogy valami jó fogást csinált. Odament hozzá és megszólította.

— Szeded? Szeded?

Az öregnek egyszerre meleg lett. Tudta, hogy most a gondosan összekuporgatott holmija veszedelemben van. Ijedten hebegte:

— Nem találtam semmit, őrmester ur!

De Cseszternák őrmester rákiáltott:

— Láttam, mikor a zsebedbe dugtál valamit!

És rákiáltott:

— Mit dugtál el?

Az öreg izzadt. Már látta is, hogy őrmester ur Cseszternák hogyan szedi el tőle az „értékes” holmit.

Cseszternák észrevette bakája szorongását. Ő meg ebből azt látta, hogy a jó fogás tényleg jó fogás lesz és szaporán beszélt:

— Majd gondolok rá, hogy egyes ügyes emberek ne harácsolhassanak össze mindent.

Keményen ránézett a tipegő-topogó emberre:

— Ide azzal a holmival!

Az öregnek majdnem kicsordult a könnye:

— Ne vegye el, őrmester ur tőlem! — rimánkodott kétségbeesetten. — Ugysem lehet ezt elosztani a század emberei között. Mindössze két darab az egész.

És hamisan hunyorított Cseszternák felé:

— Inkább osszuk el magunk között. Az egyik legyen őrmester uré, a másik meg maradjon az enyém.

Cseszternák szeme felcsillant. Körülnézett, azután karonfogta az öreget, bevezette az egyik udvarba s ott — nehogy a fényes zsákmány elosztását valaki meglássa — halkán a fülebe sugta:

— Jól van. Az egyiket add nekem, a másik meg — az egyszerű nem bánom — maradjon a tiéd. . . De egyetlen szót se beszélj senkinek!

Az öreg tüzebe jött:

— Már hova gondol, őrmester ur? — szörnyűködött nagyon becsületesen, azzal a zsebébe nyúlt, előhúzott belőle valami furcsa, gömbölyű tárgyat és azt Cseszternák felé tartotta:

— Tessék!

Cseszternák ránézett a valamire, majd visszahökken:

— Mi a csuda ez? — kérdezte bambán.

Az öreg közelebb hajolt hozzá:

— Lókaparó! — sugta sokatmondóan és még máig sem tudta megfejteni, hogy miért csördítette képen olyan barbáru Cseszternák, mikor ő olyan igaz szívvvel akarta vele megosztani a fényes hadizsákmányt.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Egyéves amerikai zöldővesszőm van. Hogyan volna célszerű beoltani? Fás vagy zöld ojtással? 2. Nem ártalmas-e a szódabikarbóna használata? 3. Hol van olajgyár? (T. I., Somogyjád.) — **Felelet:** 1. Célszerű a zöldojtás. 2. Nem jó rászoktatni a szervezetet. A szódabikarbóna ugyanis közömbösíti a gyomorsavat és a tulságos élvezése a gyomorsavat nagymértékben csökkenti. 3. Olajgyár Győr; Hutter József Olajipar R. T., Budapest, VII., Erzsébet-körút 6.; Budapesti Olajipar VII, Hernád-utca 8.; Magyar Olaj- és Vegyi Ipar, V., Vilmos császár-ut 76.

Kérdés: Fáimat féreg lepte el, hogyan védekezem a férgek ellen? (P. L., Szegvár.) — **Felelet:** Permetezze a fáit, jó lenne, ha egy levél benn a leveleket pusztító férgekből egy-két darabot beküldene hozzánk, hogy azt megvizsgálhassuk.

Kérdés: Mennyi az értéke 1923. évi augusztus havi 20.000 koronának? 2. Mi volt a buza ára ugyanakkor? (Sz. Gy., Mezőgyesgyháza.) — **Felelet:** 1. Körülbelül nyolc pengő. 2. Egy métermázsza buza ára 77.570 korona volt.

Kérdés: Husz éves vagyok és a szerzett tüdőoltástul tagja lettem. Köteles vagyok-e leventegyakorlatokra járni? (Sz. P., Szakmár.) — **Felelet:** Huszonegyedik életévének betöltéséig köteles.

Kérdés: 1. Százszázalékos hadirokkant vagyok. Fiam most járja a negyedik polgári iskolát és pénzügyőr szeretne lenni. Hová forduljon? 2. Tekintettel vannak-e a felvételnél az én rokkantságomra? 3. Lehet-e községi előljárásági tag olyan egyén, aki a forradalomban jelentős szerepet vitt? 4. Hová forduljunk, hogy mást válasszunk annak helyébe? (Hű olvasó.) — **Felelet:** 1. Forduljon valamelyik pénzügyőri bizottsághoz, ha ír Budapestre a magyar királyi pénzügyőri bizottsághoz (VIII., Fiumel-ut 10., Pénzügyőrségi laktanya), itt kérje fiának felvételét. 2. Tekintettel vannak. 3. Nem. 4. Forduljon a szolgabírói hivatalhoz.

Kérdés: Mennyi az értéke az 1910. évből négyszáz koronának? (P. G., Cák.) — **Felelet:** Körülbelül négyszáznolevan-nyeg pengő.

Kérdés: Hol lehet szalagos kutat vásárolni? (V. M., Csikéria.) — **Felelet:** Forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

Kérdés: Rendőr szeretnék lenni, milyen iratok szükségesek a felvételhez? Hol jelentkezhetek? (N. V., Hajduszóvár.) — **Felelet:** Születési bizonyítvány, iskolai, erkölcsi- és politikai megbízhatósági bizonyítvány. Ha még nem nagykorú, szülői beleegyezés. Bármelyik rendőrpáncsnokságnál.

Kérdés: Fiam négy polgári iskolát végzett, most Budapesten csendőr akar lenni. Hol kell jelentkeznie? (113. számú előfizető, Hevesugra.) — **Felelet:** Budapesten, az I. kerületi csendőrpáncsnokságon (I. kerület, Bőszörményi-ut 21. szám.)

Kérdés: A birtokomat hat évre bérbeadtam s a bérszerződésben bérlő kötelezte magát jó és bő trágyázásra. A bérlő ezt egyáltalában nem teszi, úgy, hogy a föld egészen elcsúszott. Mit tehetek? (Vasvármegyei előfizető, Vasvár.) — **Felelet:** Ha a bérlő kötelezettségét elmulasztja és a földet nem trágyázza, ebben az esetben per útján is kényszerítheti a bérlőt a trágyázás betartására, vagy pedig a gazdasági év végére a bérlői szerződést ezen okból felmondhatja és az elmaradt trágyázás folytán okozott kárért a bérlőt külön perelheti.

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

Kérdés: Másodszor mentem férjhez, a második uram is meghalt, követelhetem-e azt, amit hozzá vittem? (Egy hű előfizető.) — **Felelet:** Azon vagyontárgyakat, amelyeket Ön a közös háztartásba magával vitt, magához venni jogosult, ahoz másnak igénye nem lehet; a hagyatéki egyéb tárgyai pedig az örökösöket illetik. Második kérdésére az a válaszuk, hogy követelheti azon értéket, amellyel a házépítéshez hozzájárult.

Kérdés: Egy munkásomat később jelentettem ki a munkásbiztosítóból, mint ahogy szolgálatomból kilépett. Köteles vagyok-e a felszámított járulékot megfizetni? (Sz. B., Mikóháza.) — **Felelet:** Köteles.

Kérdés: Hol kaphatok olyan esperanto ujságot, amelyben külföldi bélyeggyűjtők címe található? 2. Hol kaphatok olyan címbalombokat, amelyben régi népdalok vannak? (P. Gy., Somogyoszob.) — **Felelet:** 1. Forduljon Batori Artur Emil bélyegkereskedőhöz, Budapest, IV., Városház-utca 12. szám. 2. Kiadóhivatalunk utján beszerezheti. Ára 6 pengő.

Kérdés: Hol kaphatok olyan gazdasági szakkönyvet, amely a gyümölcsfa termelésnél követendő eljárásokat részletesen tartalmazza? (T. J., Karancsalja.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható, Mahács Mátyás Gyümölcstermesztés című könyve, melynek ára 7 pengő.

Kérdés: 1. Hol tudhatom meg H. A. dr. törzssorsosnak jelenlegi címét? 2. Köteles-e a közösi orvos díjtalanul megvizsgálni egy hadirokkantot és annak családját? (Hü olvasó, Tiszaföldvár.) — **Felelet:** 1. Sajnos, nem volt módunkban kikutatni, forduljanak a magyar királyi államrendőrség budapesti bejelentő hivatalához, amely bizonytalannal megmondja. 2. Abban az időpontban, amikor más bizonyos betegeknek is rendel, köteles ingyen rendelést adni, egyébként azonban nem.

Kérdés: 1. Hol lehetne kuthoz való láncot beszerezni? 2. Hol vásárolhatok vízmentes köpenyget? (2081. számú előfizető, Aka.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) 2. Szerezze be a Hangya Szövetkezet utján.

Kérdés: Még 1916-ban négyezer koronát tettem a Hitelszövetkezetbe, amit most tőkésítve a kamatok hozzájárása után szeretnék felvenni. Mennyi ennek a mai értéke? (Id. K. G., Magyarorszábatfa.) — **Felelet:** Hasonló kérdésekre a Vasárnap már számtalanszor felelt. Mindannyiszor megirtuk, hogy a valorizációs törvény a bankbetéteket kivette az ártértelek alól. Így az olyan pénzek csak a betett összegnek megfelelő papírtéket képviselnek. Csupán ezt fizetik ki pengőben. Az ön esetében mintegy 32–33 fillért.

Kérdés: Sorsjegyet vásároltam, amely azonban a húzás alkalmával nem nyert. Az elárúsító azonban visszaköveteli a sorsjegyet. Köteles vagyok-e visszaadni? (O. M., Csengőd.) — **Felelet:** Nem köteles visszaadni, azonban, ha a sorsjegy úgy sem nyert, akkor az elárúsító nem ér semmit a sorsjeggyel, tehát bátran odaadhatja.

Kérdés: Tanítónk vitéz és a hadipótlékot az egyházközség pénzéből akarják számára megadni. Nagyon szegények vagyunk, alig bírjuk az iskolát rendbehozni. Hogyan lehetne az egyházközséget a hadipótlék fizetése alól mentesíteni? (Cs. S. Sz., n.) — **Felelet:** Adjának be kérvényt a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz.

Kérdés: Saját házimat szeretném fölvenni a fennvárosi sertevasárra, milyen iratok szükségesek hozzá? (N. P., Mohács.) — **Felelet:** Marhalevél és átvérszéltséget igazoló irás.

Kérdés: Hol van a folyamórség parancsnoksága? (J. I., Somlószőlős.) — **Felelet:** Budapesten, III. kerület, Laktanya-utca 33. szám alatt.

Kérdés: 1. Hol lehet vásárolni plisszírozáshoz való gépet? 2. Szükséges-e valamilyen tanfolyamot végezni a gép kezeléséhez? (B. V., Resznek.) — **Felelet:** 1. Plisszégépet kaphat Lakos Árpád gépgyárosnál, Budapest, VII. kerület, Thököly-ut 109. 2. A szükséges eljárásokat megtudhatja a nevezett gépgyárnál.

Kérdés: Visznek-e Délfranciaországba magyar kubikusokat? (Sz. G., Ujirdz.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint jelenleg nem visznek. Munka végett ajánljuk, hogy forduljanak a Magyar Földmunkások Szövetkezetéhez, Budapest, V. kerület, Nádor-utca 22. szám.

Kérdés: Hol lehet jelentkezni a székesfehérvári utépítéshez? (M. I., Gyula.) — **Felelet:** Forduljon a Magyar Földmunkások Szövetkezetéhez, Budapest, V. Nádor-utca 22.

Kérdés: 1. Hogyan lehet a szappangyökérrel tisztítani a ruhát? 2. Hány rejtvényt kell beküldennem, hogy részt vegyek a sorsházásban? (T. D., Perkáta.) — **Felelet:** 1. A szappangyökérrel langyos vízben kell feloldani és az oldatot felfőzni. A felfőzött oldattal kell azután a ruhát átmosni és többször kiöblíteni. 2. Legalább négy darabot kell helyesen megfejteni.

Kérdés: Szőlőt termelék. Saját borom van, köteles vagyok a borfogyasztási adót fizetni? (M. Gy., Magyareregny.) — **Felelet:** A saját, valamint a háztartása számára szolgáló mennyiség után kedvezményt élvez, az eladott bor után azonban köteles fogyasztási adót fizetni.

Kérdés: 1. Az őszi gazdasági tanfolyamon szeretnék részt venni. Hová küldjem a kérvényt? 2. Van-e Ujszegeden gyümölcsfa iskola? 3. Szeretnék szudáni fűmagot vetni. Hol lehet a magot vásárolni? (G. F., Oroklán.) — **Felelet:** 1. A tanfolyamon való részvétel végett kérvényét az illetékes mezőgazdasági kamara (Kaposvár) utján adja be a földmívelésügyi minisztériumba. 2. Van. Forduljon az ujszegedi faiskolához. 3. Mauthner Ödön magkereskedésében, Budapest, Rottenbiller-utca 37. Ugy tudjuk, hogy már néhány termelő is árusít magot.

Kérdés: Mikor szállította le a Nemzeti Bank a nyolcszázalékos kamatlábat hat százalékra? (H. J., Pusztakertős.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint 1929 november 5-én.

Kérdés: Lehet-e keresztnevet változtatni, ha igen, hogyan? (B. Gy., Kerekgyártó.) — **Felelet:** Az egyházi keresztnevet megváltoztatni nem lehet, polgári utónévet sem szokás megváltoztatni, indokolt esetben talán belügyminiszteri engedéllyel lehetséges.

Kérdés: Huszonkilenc éves nő ember vagyok. Eddig a huszárknál szolgáltam s mint altiszt szerettem le. Lovascsendőrt szeretnék lenni. Hová forduljak? (4414. számú előfizető.) — **Felelet:** Forduljon valamelyik csendőrkérelítési parancsnoksághoz. Ha Budapesten akar szolgálni, akkor a budapesti I. kerületi csendőrpáncsnoksághoz, Budapest, I. kerület, Böszörményi-ut 21. szám.

Kérdés: 1. Hol lehetne géphúzásra alkalmas bivalyokat vásárolni? 2. Kinek van Budapesten ingatlaniróddja? (G. J., Jászadány.) — **Felelet:** 1. Forduljon valamely állatkereskedőhöz, vagy pedig tegyen közzé hirdetést lapunkban. 2. Ezeknek a közlése olyan nagy helyet venne igénybe, hogy azt lapunkban nincs módunkban lehozni. Válaszbélyeg ellenében készséggel küldünk önnek címeke.

Kérdés: 1. Hol kaphat olyan egyén leszerelési pénzt, aki a háború után kilenc évig szolgált a katonaságnál? 2. Özvegyasszony, aki a földreform során földet kapott, hol kaphatna olcsó kölcsönt? 3. Folyósít a FAKSZ kölcsönt? (O. T., Drávaszentes.) — **Felelet:** 1. Forduljon a honvédelmi miniszter urhoz. 2. Próbálkozzék meg valamelyik altruista pénzintézetnél. 3. Csupán házépítésre ad árukölcsönt.

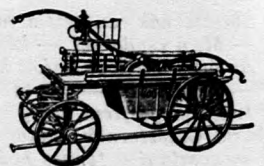

WALSER FERENC

tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde
Budapest, VI., Lomb-utca 34–36.

Saját gyártelepén.

Kutszivattyút különös figyelmébe ajánlja az új házakat építő kőzségeknek!

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

R $\frac{d}{ó}$ **W** $\frac{z}{ó}$

(Beküldte B. Kiss Lajos Biharderecskéről.)

2. Szórejtvény.

1930. május 31.
1930. május 18.

(Beküldte László Lajos Deesről.)

3. Pótlórejtvény.

V . l . g . á . o . ú

(Beküldte Nagy Juliska Pálmónostorról.)

4. Szórejtvény.

80 éves **gény**

(Beküldte Ifj. Borics László Jászberényből.)

5. Szórejtvény.

út

(Beküldte Kovács Máté Kapospúláról.)

6. Szórejtvény.

A famoly ital

(Beküldte Ifj. Cs. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

7. Szórejtvény.

A teremtés koronája számít
Legfelsőbb lény halál ez

(Beküldte Gutti János Fehérvárcsurgóról.)

8. Szórejtvény.

lakoma
K

(Beküldte Ifj. Kovács István Keeskenétről.)

9. Szórejtvény.

Windisgraetz Rigó Jancsi

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényről.)

10. Szórejtvény.

Dán, svéd, finn, olasz
K

(Beküldte Péter Teruska Kozármislenyről.)

11. Szórejtvény.

Tyúk ház érc ó ó ó bakter

(Beküldte Szatmári István Ceglédéről.)

12. Szórejtvény.

Imre herceg 63 év $\frac{A}{O}$

(Beküldte Hanzséros Imre Fertőszéplakról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 23-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 17. számban megjelent rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: Falusi kicsi ház. 2. Szórejtvény: Sötét felhők. 3. Szórejtvény: Korhás. 4. Szórejtvény: Számtartó. 5. Szórejtvény: Tolsztoj. 6. Szórejtvény: Legjobb szakács az éhség. 7. Számrejtvény: A fiu 15, az apa 45, az anya pedig 40 éves. 8. Szórejtvény: Boszorkány. 9. Szórejtvény: Felhívás. 10. Szórejtvény: Porcellán. 11. Szórejtvény: Tolvaj. 12. Szórejtvény: Oleander.

Helyesen megfejtették: Pintér Imre, Spissák Henrik, ifj. Hartmann János, Mrázik József, Megyeri Károly, vitéz Barsányi János, Kövér Gyula, Tóth János, Tóth Béla, Pászli István, Bedő Zoltán Tibor, Otlecz Péter, Hertel Mihály, Wenczlik Sándor, Szabó Béla, Gere Ferenc, Lőrinc Sándor, Greksza István, Tóth B. István, Sipos Mihály, Dávid Sándor, Simon Imre, ifj. Kis S. János, Fraunhoffer Ferenc, Vajda Dániel, Bakonyi Kálmán, Hegedűs Imre, Skinta F. Ferenc, Nagy József, Kis Péter, Kovács Gábor, Kerék Józsa, Tóth Péter, Szabó János, Nagy János, Kocsis Imre, Benedek Márton, Szabó János, Csakó István, Gyalogos János, Balogh Péter, Gyulás János, Bakos László, Komlós László, Molnár József, Németh Lajos, Bozsó János, Bányás József, Boa Józsa.

Jutalomkönyvet nyertek: Sipos Mihály (Rakamaz), Bakonyi Kálmán (Homokbögöde), Lőrinc Sándor (Nagyfőz), Hertel Mihály (Nécsa) és ifj. Hartmann János (Zirc).

A 18-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Építési és tervezési munkákban

feltétlenül forduljon irodámhoz ajánlattételre.

Izlés, csinosság, szépség, praktikus, olcsó megoldással a környék legszébb épületét fogja kapni.

„Építetők tanácsadója” című könyvemet P 5. — utánvét mellett bárkinek megküldöm

Építési kölcsönöket szerzek.

ERTL VIKTOR
építészmérnök

Budapest, Erzsébet-körút 2. II. 16.

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(2. közlemény.)

CSORBA: Jó van, emehetnek. No, cigány, te is lefogod így diktányi.

SZIKÁR: Köszönöm szépen, bíró ur, a szíves pártfogását. *(Nyújtja a kezét.)*

BIRÓ: Isten álgya! *(Kezet ad.)*

SZUNYOGH: Nem addig van az, pajtás. Bíró ur, ha meg nem sérteném, ennek az örömiére, jöjjenek arra a vendéglő felé egy pár pohár borra.

CSORBA: Jó, majd felkeressük, Isten velük. *(Nyújtja a kezét.)*

HORNYOS *(félre)*: No, mentül több lesz ilyen, annál jobb.

SZIKÁR, SZUNYOGH *(Hornyossal is kezet fognak.)*

HORNYOS: Minden jót.

SZŐRÖS: Isten álgya meg bíró uramékat.

CSORBA: Semmi Isten álgya! Még téged nem irtalak be, maradj!

SZIKÁR *(Szöröshöz)*: A Schwartznál megtalálász bennünket. *(Elmennek.)*

HORNYOS *(mikor már elmentek)*: Lássá ke, egy fé holdat még máma bekapnak.

CSORBA: Dicsérem az eszít kednek. *(Szöröshöz.)* No, cigány, hogy hínak?

SZŐRÖS: Még azs apámnak se vallom ki.

CSORBA: Hisz ugysis tudjuk, Szörös...

SZŐRÖS *(közbeugy)*: Nem kiram, azs csak a becszó nevem.

CSORBA: Ne bomolj, cigány, mert a füled közé huzok.

SZŐRÖS: Egyet-kettőt kibírok.

HORNYOS: Te bolond cigány, akkor nem kapsz földet.

SZŐRÖS: A nagyapámnak se vót.

CSORBA: Az öregapád nem volt háboruba, mint te, nem járt neki. De teneked jár, mert te hős voltád, talán még kitüntetés is van.

SZŐRÖS: Mit? Talán! Nem talán! Ide nézzenek. *(Előszed a zsebéből két kis ezüst, nagy ezüstöt és arany érmeket, sorba mutatja nekik.)* Bíró uram, hős vótam, itt vannak róluks az irások is. *(Kiveszi azt is, leteszi az asztalra.)* Tessék! Itt hagyom mind, csak azzsal a földdel ne terheljenek.

HORNYOS *(sugva)*: Elne erissze ked.

CSORBA: De Szörös, minck csak jót akarunk neked, földhöz akarunk juttatni, azt muszáj elfogadni.

SZŐRÖS: Hát nem eleget szenvedtem a háboruba, a harc-tereken, éheztem, fázstam, somjaztam, de elviseltem. Nem filtem a haláltól, sembe nízstem vele. Most azst akarják, hogy itthon kapáljak és kaszáljak. Inkább öngyilkos leszek.

HORNYOS *(sugva)*: Csak beírni.

CSORBA: Azért akarják az urak biztosítani az életedet, husz holdat is kapsz, ha akarod.

SZŐRÖS: Azst tudom, hogy azs lletem biztosítják, de csak azsért, hogy a vírem kisívják.

CSORBA *(felugrik)*: Mért te?

SZŐRÖS: Hát bírnék én annyit kihozni abból a földből, amennyi elég vóna azs adóra?

CSORBA: Te cigány, llyent még ne mondj, adó nélkül azelőtt se voltunk soha.

SZŐRÖS: Azst is tudom, de mégis jutott a parasztól a vonóba is, de most csak elpárolognak, ha hegedüt látnak. Ségyellik magukat, mert nincs pizsiuk, vagy avval mentik ki magukat, hogy most vitték azs adóba.

HORNYOS *(félre)*: Igaza van neki.

CSORBA *(erélyesen)*: Vedd tudomásul, hogy följelentek, mert amit most mondtád, gyalázza a törvényt.

SZŐRÖS: Letagadom.

CSORBA: Itt a tanu, Hornyos tanácsos ur.

SZŐRÖS: Bíró ur, ne tegye velem, hová les azsa sok rajkó, kenyerem.

CSORBA: Egy föltétel alatt hallgatok.

SZŐRÖS: Belemegyek mindenbe.

CSORBA *(leül)*: Hogy hínak?

SZŐRÖS: Szörös Peti.

CSORBA: Hány éves vagy?

SZŐRÖS: Vízkereszt napján leszek... *(Gondolkozik.)*

CSORBA: No?

SZŐRÖS: Harminckettő, vagy harminché.

CSORBA: Irok harminckötöt.

SZŐRÖS: Jó les ugysis.

CSORBA: Hol születtél?

SZŐRÖS: A falu végén.

CSORBA: Felesíged van?

SZŐRÖS: Három is.

CSORBA: Törvényesen értem, eggyal csak megesküdtél?

SZŐRÖS: Kettüvel kirem.

CSORBA: A pap előtt?

SZŐRÖS: Dehogy kirem, csak ugy magunknak.

CSORBA: Hány rajkód van?

SZŐRÖS: Van vagy nyóce.

CSORBA: Mestersíged van?

SZŐRÖS: Zsenemivés.

CSORBA: Haretéren vótád, tudom. *(Ir.)* Vitézségi érem, két kisézüst, nagy ezüst, van.

SZŐRÖS: Hát még a keresték, amik azs uj ruhámba vannak.

CSORBA: Hány holdat írjak be?

SZŐRÖS: Csak mentül kevesebbet.

CSORBA: Tizenöt. Elmehetsz.

SZŐRÖS *(nyújtja neki a kezét)*: Még egyet, bíró ur.

CSORBA: No, mi légyen az?

SZŐRÖS: Napsámosokat is adnak majd azs urak?

HORNYOS *(félre)*: Ménkiüt a nyakadra.

CSORBA: Mindet megkapod, Isten veled.

SZŐRÖS: Alázatos solgája!

CSORBA: Hát ezeket meg ne hadl itt. *(Az érmekre mutat.)*

SZŐRÖS: Csak tik ne vonátok. *(Elrakja őket, elmegy.)*

CSORBA: Átkozott more, mennyi bajom volt vele.

HORNYOS: Az a fő, hogy beint a neve. Lássá ked, bár mind ilyen vóna mind é a három.

CSORBA: Még máma összeszedetem mind, akit már egyszer elküldtem.

HORNYOS: Szerencsénk, hogy rábizta a jegyző ur kedre, ő csak ujakat irt vóna bé, akik meg is tartották vóna. Most már én is emehetek, mert megértett ked.

HORNYOS: Nem szeretek dicsekedni vele. Bosszant a dolog, tudja ked, az a rövid szoknya ségyellem. Épen, hogy csak az alfelit takarja el. Meg osztán az a beszéd: Ön! Kegyed!

CSORBA: Ja! Az így van, aki tanult.

HORNYOS: Nem tetszik az nekem sehogysem, de hát az anyya uri vót akar.

CSORBA: Elég gazlag ked hozzá. Lehet is, kap is.

HORNYOS: Rájuk hagytam, hanem ha ségyent hoznak rám!

CSORBA: Sohse féjen ked, én is csak ugy tettem vóna a jányommal. Dehát meghalt az anyya, nem végezhetette el az oskolát. De azért én is szívesebben annám, valami uri féle légenyhez. Pedig jó gazdaasszony má most is.

HORNYOS: De mért nem is házasodik meg ke, még talán megbirkozna ke asszonnyal, Magamrú beszélék.

CSORBA: Kivertem én azt má a fejemből, hanem azér még se szép a lányától, hogy el se gyün Örszit meglátogatni, hisz azelőtt jó pajtlások voltak.

HORNYOS: Mára terveztek együtt az anyával, de én má megyek is, mer még itt érnek. Isten álgya meg kedet. *Kézet fognak.*

CSORBA: Isten álgya kedet is.

HORNYOS (el balra).

CSORBA (egyedül): Majd néznek ezek egy nagyot. Csorba Gergely házasodik. A lányát elveszi a gazdag Sugár fiu. Hej van ezse az én Teresimnek. Jó kigondóta, ha az Isten segít, végre is hajtjuk. Csak evvel a földosztással rendbegyűjünk má, annyi bajom van vele, hogy a fülem a síncs ki belille. Örszi te! Örszi!

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Május hó 18-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Kunszentmárton, Szolnok. — **Kirakodóvásár:** Taksony.

Május hó 19-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Gyöngyös, Jászberény, Kaposméről (sertésvásár bizonytalan), Katymár, Kisvárdá, Kömlő, Lajosmizse, Lepsény (sertésvásár bizonytalan), Miskolc, Szalkaszentmárton, Szőny, Vác, Zalaszentlíván. — **Kirakodóvásár:** Ózd, Szolnok, Tatabánya. — **Marha- és kirakodóvásár:** Óriszentpéter. — **Állatvásár:** Salgótarján.

Május hó 20-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Drávafok, Kisbárapáti, Somogyvár (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Szombathely. — **Kirakodóvásár:** Salgótarján. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd.

Május hó 21-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Csapod, Mucsi, Okány, Somogyszob, Zalaszentlíván (sertésvásár bizonytalan).

Május hó 22-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Dédes, Igal (sertésvásár bizonytalan), Tabajd, Tét.

Május hó 23-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Vásárosbéc, Veszprém.

Május hó 24-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Cibakháza, Ujpest. — **Sertésvásár:** Kiskunfélegyháza.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. I., Fertőszéplak: Rejtvénye jó és ha módunkban lesz, rövidesen közöljük. — Gy. G., Sármelek: Verse nem üti meg a mértéket, kérünk jobbakat. — F. A., Déványa: Versel közli válogatunk, úgy látjuk, egy-kettő jöhet. — H. F. J., Galgácsa: Köszönet verseiért. A dabok között egy-kettő megüti mértékünket. Sokat kell még olvasnia. Mit olvasson? A magyar klasszikusokat. Tehát elsősorban Petőfit, Arany Jánost, Vörösmarty Mihályt és stb. — H. N. Gy., B-Gyarmat: A most beküldötték nem nekünk valók. Könnyű, szépen folyó, érzelmen k gazdag, rimelő verset közlünk. Tudjuk, tud Ön ilyet írni. Versét várjuk. — V. H. J., Örkény: Ez nem üti meg a mértéket, jobbat kérünk. A *Palomkőr régen* című verse jó, ha lehet közöljük. — B. J., Helesfa: Nem közölhető. — G. M., Tiszalök: Válogatunk belőlük.

Földbírók osok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felüli birtokra folyóítottunk 7 óra föli százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyű nagykamatu tartozásokat illetékmélessen bekonvertálunk. — Helyszini becalás nem kell. Ingyen felvilágosítást nyújt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-kört 2.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 12-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUPÍAC.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 21.20—21.40, 78-as 21.55—21.65, 79-es 21.80—22.00, 80-as 22.00—22.20, felsőtiszai 77-es 20.70—21.20, 78-as 21.05—21.35, 79-es 21.25—21.75, 80-as 21.45—21.80, fejmegyei 77-es 20.55—20.70, 78-as 20.80—20.95, 79-es 21.00—21.15, 80-as 21.15—21.30, dunántúli 77-es 20.45—20.70, 78-as 20.70—20.95, 79-es 20.95—21.15, 80-as 21.05—21.30, pestvidéki 77-es 20.60—20.75, 78-as 20.80—20.95, 79-es 21.00—21.20, 80-as 21.15—21.35, bácskai 77-es 20.70—20.85, 78-as 20.90—20.95, 79-es 21.10—21.30, 80-as 21.25—21.45. — *Rozs* pestvidéki 10.45—10.60, más 10.45—10.66. — *Árpa*, sör 17.25—19.25, egyéb 16.00—17.50, takarmányárpa 13.50—14.00, elsőrendű 14.50—14.75. — *Köles* 10.00—11.00. — *Zab* elsőrendű 13.40, közép 12.20—12.50. — *Tengeri* tiszai 11.25—11.35, dunántúli 11.35—11.60. — *Korpa* 8.10—8.30 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 20.11—20.12, júniusra 20.32—20.34, októberre 10.12—10.14. — *Rozs* májusra 10.27—10.30, júniusra 10.55—10.60, októberre 12.04—12.05. — *Tengeri* májusra 11.55—11.57, júliusra 11.55—11.58 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—52, duplanullás finom tézsliszt 40—44, nullás 40—44, kettes főzösliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40, hatos 36—38, nullás rozsliszt 40—42 fillér kilogrammonként.

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek megalégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van a **Vasárnap** kiadóhivatallával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

M. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK-szálloda Budapest
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

Magpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) Az elmúlt héten *heremagvakban* a forgalom csökkent, *takarmányrúpamagvak* azonban továbbra is van némi kereslete. Ennek magyarázata az, hogy a beérkezett jelentések szerint a rovarok a répvetésekben több vidéken kárt tettek. Váloztatlanul élénk érdeklődés nyilvánul *muharmag, seprőcrok, cukorcrok, továbbá fűmagok* és fűmagkeverékek, kerti pázsit, állandó rét és kaszáló létesítése iránt. — *Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének* hivatalos jegyzéséi 100 kilonként, *nyersáruért*, Budapest: Löhre 80—90, lucerna 120—140, fehérhere 120—150, nyulzapuka 75—80, baltacim 42—46, Viktória-borsó 25—30, Express-borsó 28—30, tavaszi búkköny 21—22, lenmag, kisszemű 50—60, nagyszemű 70—80, csillagfűrt, fehér 14, mustár, fehér 46—48, seprőcrok 9—10 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12, borsóhéj 12, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 9, buzakorpa 8.50, buzatakarmányliszt 10.50, konkoly-dara 11, lenmagpogácsa 2.50, napraforgópogácsa 13.50, répaszelet, száritott 9, rozskorpa 9, rozskorpa 8.50, rozsocsu 10.50, rozstakarmányliszt 10.25, szójabab-pogácsalisz, kicsiben 28, nagyban 26, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban métermázsánként: nyári rózsburgonya 4.50—5.50, őszi rózsburgonya 3.25—4, Ella burgonya 2.50—3, fehér burgonya 2.25—2.50 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 6—7.50, réti széna, másodrendű 4 4.80—5.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 3.50—4.50, mu'arszéna 7—8.50, lucernaszéna 8—10, lucernaszéna, új 5.50, lucerna és szénakeverék 7, zabosbúkköny 7, takarmányszalma zab 4.50, rozstakarmány, zöld 3, atomszalma 2.80—4 pengő métermázsánként.

Szuroánrhavásár. Éő borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 1.22—1.36, kivételesen 1.44, másodrendű 0.95—1.20, éő bárány 1.10 pengő kilogrammonként, gödölje lábón 1 darab 8 pengő.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1.02, 1½—2 éves tönk 0.94—1, fiatal, friss fejős tehén 1.25—1.40 pengő kilogrammonként éőlsúlyban.

Vágómarhavasár. Legjobb minőségű ökrök 100—112, közepes 76—96, gyenge 62—71, legjobb minőségű bika 100—108, közepes 90—98, gyöngye 72—88, tehén kivételesen 90—94, közepes 68—86, gyenge 54—66, növendékmarha 72—92, kiesontozni való marha 40—54 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 116—124, közepes 124—128, nehéz 130—138 fillér kilogrammonként éőlsúlyban.

Gyapjú. A meginduló nyírással kapcsolatosan kissé megélenkül az új gyapjú üzlete és néhány nagyobb tétel el is kelt. Az irányzat barátságosabb. Árak a következők: Középmínőségű fésűs gyapjú 1.30—1.40, prima minőségű fésűs gyapjú 1.40—1.60, finom minőségű szövet 1.50—1.70 pengő kg-ként. Gyengébb és homokos tételek iránt nincs érdeklődés, úgy, hogy ebben a minőségű gyapjúkban alig van üzlet. A közbírtokossági tételekért 1.20—1.30 pengő juczeghető.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon utolsó jelentésünk óta az árak nem változtak. Árak: marhabőr, magyar 1, marhabőr, tarka 1.10, borjúbőr (hosszu lábál) 2—2.10, báránybőr (fehér merinó) 2.50—3 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacon: Vesepecsenye 400—700 rostélyos, vastakhátszín, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 200—320, gulyás, nak való 100—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús.* Felszeletelt comb 280—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús.* Juhcomb 160—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 120—180, bárányhús hátulja 180—250, eleje 140—220 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús.* Friss karaj 260—380, friss comb, tarja, lapocka 240—300, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 80—120, vese-velővel 180—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 180—200, sózott kenyérszalonna 200—240, füstölt 220—260, háj 200—224, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertészsír 200—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Éő állatok a nyílt piacon: Tyúk 300—500, csirke 250—350, udonság 120—250, kappan 300—500, ruca 400—1100, lud 500—1600, pulyka 500—1000 fillér darabonként. — *Leőlt állatok:* Tyúk 200—280, csirke 280—400, udonság 400—480, kappan 260—340, hizott ruca 240—300, pulyka, hizott 200—260, ludmáj 400—1000, ludzsír és háj 260—480, lapudrólek 150—240 fillér kilogrammonként.

Vad. A nyílt piacon: Özgerinc 800, comb 450 fillér kilogrammonként.

Hal. Éő állatok a nyílt piacon: Haresa 400—600, csuka 180—350, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 180—220, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljestej 36—40, lefőlözött 16—20, joghurt 170, tejszín 280—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 420—500, 10 dkg-os csomagolásban 440—560, főzővaj 400—460, szedett vidéki vaj 380—440, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 40—80, juhturó 300—360, kevertturó 240—320, lőptőturó 340—360, hazai ementáli sajt 420—600, hazai trappista 240—400 fillér kilogrammonként.

Szárz fűzelékek és szárz tészta. A nyílt piacon: Lencse 50—120, hántolt egészborsó 80—120, feles 50—100, fehér aprószemű bab 46—80, nagyszemű 50—100, szines 40—70, finom árpakása 80—120, durva 56—80, tojasostarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacon: Sárgarépa kilogrammja 6—14 petrezselyem kilogrammja 8—16, zeller kilogrammja 12—26, kalarábé, zöldjével darabja 5—40, őszifajta kalarábé kilogrammja 10—16, kevert zöldség 10—16, vörőshagyma zöldjével csomója 1—4 makói vörőshagyma 8—12, közönséges vörőshagyma 6—10, fokhagyma kilogrammja 80—160, dughagyma 10—20, cékla 10—20, savanyított káposzta 30—40, kelkáposzta, udonság 30—80, vörőskáposzta 40—60, karfiol 80—140, torma 40—160, burgonya 6—8, rozsburgonya, közönséges 4—6, kifli 10—20, tömör csipkegomba 200—400, éhető tinóru gomba 200—300, székfűgomba 200—300, száritott gomba 1600—2000, fekete retek kg-ként 10—20, hónapos retek csomója 5—20, jánosnapi retek csomója 20—40, ugorka udonság 180—250, ecetes ugorka 80—140, vízes 50—70, apró hegyes zöldpaprika darabja 10—16, tölténi való 30—40, savanyított zöldpaprika kilogrammja 80—140, spárza kilogrammja 40—160, sóska 20—40, tisztított paraj 12—26, gyökeres 8—18, főzött paradicsom literje 50—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Hazai aszaltszilva 60—120, szilva 140—180, gyümölcsös 160—320, dió, keményhéjú 100—160, dióbél 420—560, héjazott mogyoró 420—560, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacon: Édesnemespaprika 320—420, felédes, gulyás 260—320, rózsbaprika 170—260, erős 120—200, kereskedelmi 80—110, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi szinsszappan 136—160, házönséges háziszappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika kg-ként 1.70—1.80, felédes paprika kg-ként 1.10—1.40, rózsbaprika kg-ként 0.80—1, másodrendű paprika kg-ként 0.50—0.70, harmadrendű paprika kg-ként 0.30—0.50, fűzerpaprika kg-ként 2—3 pengő. — *Kalocsán:* Édes nemespaprika kg-ként 1.70—1.80, rózsbaprika kg-ként 0.70—0.95, másodrendű paprika kg-ként 0.25—0.35, harmadrendű paprika kg-ként 0.20—0.25, fűzeres csővespaprika kg-ként 0.55—0.60 pengő.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten lanyha volt. A fogyasztás továbbra is csökken, aminek a tavasszal általánosan emelkedő sörfogyasztás is oka. Az árak az előző hetek áraihoz képest lényegesen nem változtak, habár a kistermelők észlelte erősen csökkent. A szőlők nagyon szépen hajtának és a mult évihez képest a fürthozam jelentékenyen jobbnak ígérkezik. A *borrak a kistermelőknél:* fehér- és karkabór hektoliterfokonként 1.80—2.10, urasági zöld-féher- és 10.5—11 fokos 20—28, 12 és magasbáb Malligandfokú minőség szerint 25—40 pengő hektoliterenként a termelőállomáson.

Fapiac. Váloztatlan árak mellett a fenyőfapiac üzlettelen, a kínálat számottevő. Lombfanyemekben az üzletli tevékenység rendkívül szűk keretek között mozog. Az árak nyomottak. Tűzfűtésben is gyengült a kereslet, az árak vagononként mintegy 5 pengővel csökkentek. Budapesti paritásában az import száraz búkkhasáb 335—345 pengő 10.000 kg-ként, belföldi ára 215—255 pengő a feladóállomáson. Faszén árai: boksaszén 750—800, retortafaszén 830—900 pengő vagononként magyar határállomáson.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 12-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.80 (27.95); dollár 569.30 (571.30); hollandi forint 229.90 (230.90); német márka 136.20 (136.30); svájci frank 110.40 (110.90) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül:* Csechkorona 16.88 (16.98); szerb dinár 10 (10.08); lengyel zloty 63.05 (64.25); román leu 3.36 (3.46); olasz lira 29.75 (30.05); osztrák schilling 80.425 (80.325) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22.05 (23.05); ezüst egykoronás 0.305 (0.315); ezüst régi forintos 0.84 (0.86); ezüst ötkoronás 1.63 (1.67); szinárany kilogrammja 3790 (2810); színezüst kilogrammja 80 (62) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uráló eredeti angol

The Champion
kerékpárokat havi 16—20 P-s részlete.
Kerékpár-alkatrészeket nagyban eredeti árban.
Kötés gumi — 5.80
beő — 2.10

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárgyáregkedők
Budapest, VIII. ker., József-kört 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1899.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1.
(Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemi-betegek részére.
Ezüst salvarsan-oltás.

Gyűjtsünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.